

NACRT

ZAKON
O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA
OD ZARAZNIH BOLESTI

Z A K O N

O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se sistem zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, utvrđuju zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti koje se provode u svrhu sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, nadležni organi za donošenje mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, obaveze zdravstvenih ustanova, pravnih osoba, poduzetnika i pojedinaca u poduzimanju mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti.

Član 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) *Zarazna bolest* je bolest uzrokovana biološkim agensom (bakterije, virusi, paraziti, gljivice) i/ili njegovim toksinima koji se direktno i/ili indirektno prenose na ljude, čije je sprečavanje, suzbijanje i kontrola od interesa za Federaciju;
- b) *Sprečavanje* zarazne bolesti podrazumijeva skup mjera koje se kontinuirano poduzimaju u cilju sprečavanja pojave zarazne bolesti;
- c) *Suzbijanje zarazne bolesti* je skup mjera koje se poduzimaju kod već prisutne zarazne bolesti, a u cilju onemogućavanja njenog daljeg širenja;
- d) *Eliminacija zarazne bolesti* je stanje koje podrazumijeva nepostojanje autohtonih slučajeva oboljenja unatoč prisutnosti uzročnika u populaciji;
- e) *Eradikacija* zarazne bolesti je stanje koje podrazumijeva nepostojanje autohtonih slučajeva oboljenja kao i nepostojanje uzročnika u populaciji;
- f) *Epidemija zarazne bolesti* je pojava zarazne bolesti, koja po vremenu i mjestu nastanka i broju pogođenih osoba, premašuje uobičajeno stanje, te zahtjeva hitnu akciju;
- g) *Zaraženo područje* je područje na kojem su otkriveni jedan ili više izvora zarazne bolesti i na kojima postoje uvjeti za njen nastanak i širenje;
- h) *Ugroženo područje* je područje na koje se, sa zaraženog područja, može prenijeti zarazna bolest i gdje postoje uvjeti za njeno širenje;
- i) *Epidemija od većeg epidemiološkog značaja* označava masovnu pojavu teških oblika zarazne bolesti i/ili smrti od zarazne bolesti, gdje postoji opasnost od nastanka težih ekonomskih i društvenih posljedica, kao i međunarodnog širenja bolesti;
- j) *Epidemija od manjeg epidemiološkog značaja* označava pojavu zarazne bolesti u epidemijском obliku teritorijalno ograničenu na manjem prostoru;
- k) *Pandemija zarazne bolesti* je pojava zarazne bolesti koja prelazi državne granice i širi se na veći dio svijeta ili svijet u cjelini, ugrožavajući ljude u svim zahvaćenim područjima;
- l) *Vanredno stanje* označava iznenadan događaj u zajednici koji predstavlja rizik po javno zdravlje s vjerojatnošću višestrukog povećanja učestalosti obolijevanja i/ili umiranja u odnosu na uobičajeni broj oboljelih i/ili umrlih u određenoj populaciji, u određenom vremenskom periodu, kao i pojava posebno opasnog oboljenja ili sumnje da se takvo oboljenje pojavilo i zahtjeva brzu epidemiološku procjenu;
- m) *Epidemiološki nadzor* je stalno, sistematsko prikupljanje, analiza i tumačenje podataka o zaraznim bolestima kao i blagovremene povratne informacije onima koji učestvuju u prikupljanju podataka, u svrhu praćenja kretanja zaraznih bolesti, poduzimanja mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i epidemija;

- n) *Bolnička (hospitalna) infekcija/Infekcija nastala u zdravstvenoj ustanovi* je infekcija stečena za vrijeme pružanja zdravstvene usluge u zdravstvenoj ustanovi, a inficirana osoba nije bila u inkubaciji za tu bolest u vrijeme pružanja zdravstvene usluge;
- o) *Zdravstveno prosvjeđivanje* podrazumijeva proces kojim se pojedinci/grupe uče da se ponašaju na način usmjeren ka unapređenju i održavanju zdravlja, kao i sprečavanju i suzbijanju zaraznih bolesti;
- p) *Zdravstveni nadzor* označava epidemiološko ispitivanje i, po potrebi, zdravstvene preglede osoba koje su bile u kontaktu s osobom oboljelim od zarazne bolesti i/ili kliconošom ili su boravili u zaraženom području;
- q) *Objekti pod sanitarnim nadzorom* su objekti u kojima se vrši proizvodnja i promet lijekova, medicinskih sredstava, životnih namirnica (hrana, voda za piće i voda koja se koristi za pripremanje hrane za ljude) i kozmetičkih sredstava; objekti u kojima se vrši vaspitno-obrazovna djelatnost i organizira kolektivni smještaj djece i starih osoba; objekti u kojima se vrši dijagnostika, liječenje i njega bolesnika, kao i pružanje usluga tradicionalnih i alternativnih oblika liječenja, njege i uljepšavanja lica i tijela i nemedicinskih intervencija kojima je moguće narušavanje integriteta kože.
- r) *Zoonoze* su oboljenja zajednička za životinje i ljude.

Član 3.

- (1) Zabranjuje se svaki vid diskriminacije na osnovu rase, boje kože, spola, jezika, religije ili vjerovanja, političkih i drugih uvjerenja, nacionalnog i socijalnog porijekla, prilikom obavljanja radnji na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.
- (2) Izrazi koji imaju rodno značenje, a koji se koriste u ovom zakonu i propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, obuhvataju na jednak način muški i ženski rod, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

Član 4.

- (1) Svaki građanin ima pravo na zaštitu od zaraznih bolesti, kao i obavezu da štiti svoje zdravlje i zdravlje drugih od ovih bolesti.
- (2) Zdravstvene ustanove, pravne osobe, fizičke osobe, nositelji privatne prakse i građani dužni su da sarađuju sa nadležnim organima uprave, kao i nadležnim zdravstvenim ustanovama i da im omogućе da obavljaju propisane zdravstvene preglede, uzimanje potrebnog materijala i provođenje drugih mjera za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti utvrđenih ovim zakonom.
- (3) Federalno ministarstvo zdravstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo) na osnovu izvještaja Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalni zavod) prati kretanje zaraznih bolesti u zemlji i inostranstvu, te obavještava nadležne organe i usvaja programe, koordinira rad i osigurava mjere za provedbu programa u oblasti prevencije i sprečavanja širenja zaraznih bolesti i epidemija.
- (4) Programe iz stava (3) ovog člana utvrđuje Federalni ministar zdravstva (u daljem tekstu: federalni ministar), a na prijedlog Federalnog zavoda, za svaku godinu ili za duži period. Program mora odrediti mjere, njihove izvršitelje, rokove za izvršenje pojedinih zadataka, te potrebna finansijska sredstva.
- (5) Zaštita stanovništva protiv unošenja zaraznih bolesti iz drugih zemalja uključuje mjere naložene ovim zakonom i Međunarodnim zdravstvenim propisima (MZP, 2005.) i drugim međunarodnim ugovorima zaključenim ili ratificiranim od strane države Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH).

Član 5.

- (1) Pri Federalnom ministarstvu osniva se Federalna komisija za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti radi obavljanja određenih stručno-metodoloških, doktrinarnih i konsultativnih poslova u oblasti zaštite stanovništva od zaraznih bolesti.

- (2) Komisija proučava probleme vezano za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, davanja i predlaganja stručnih mišljenja iz područja planiranja, programiranja i drugih bitnih pitanja iz oblasti zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, a na osnovu izvještaja Federalnog zavoda.
- (3) Radi praćenja Programa obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti u Federaciji, pri Federalnom ministarstvu osniva se i Stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju, koje pruža stručnu pomoć federalnom ministru u vezi sa razvojem politike obaveznih imunizacija, sa posebnim osvrtom na: strategiju imunizacije; analizu i provedbu zacrtanih ciljeva u višegodišnjem strateškom planu imunizacije; procjenu podataka, dokumenata i materijala u pogledu provedbe Programa obaveznih imunizacija na svim nivoima, kao i njegovim finansijskim implikacijama; izboru, sigurnosti i raspodjeli vakcina i mogućim kontraindikacijama.
- (4) Članove Federalne komisije iz stava (1) i Stručnog savjetodavnog tijela iz stava (3) ovog člana imenuje federalni ministar iz reda istaknutih medicinskih stručnjaka, vodeći računa o ravnopravnoj zastupljenosti spolova.
- (5) Članovi Federalne komisije iz stava (1) i Stručnog savjetodavnog tijela iz stava (3) ovog člana imenuju se na period od četiri godine i imaju pravo na naknadu za svoj rad, koju posebnim rješenjem utvrđuje federalni ministar.

Član 6.

- (1) Zaštita stanovništva od zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude (u daljem tekstu: zoonoze), organizira se i provodi u saradnji sa organima uprave i drugim organizacijama i ustanovama nadležnim za poslove veterinarstva, u skladu sa zakonom.
- (2) Mjere za sprečavanje i kontrolu zoonoza provode ovlaštene zdravstvene ustanove u saradnji sa nadležnim tijelima i organizacijama u oblasti veterinarstva, uključujući obavezno međusobno obavještanje o nastanku i kretanju tih bolesti, te usklađeno organiziranje i provođenje epidemioloških, sanitarnih i drugih mjera za sprečavanje i suzbijanje.
- (3) Kratkoročne i dugoročne preventivne mjere i programe za zaštitu zdravlja stanovništva od zoonoza donosi federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda, uz saglasnost federalnog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.
- (4) Programima će se utvrditi mjere, izvođači, rokovi i sredstva za njihovu provedbu.

II – ZARAZNE BOLESTI

Član 7.

Zarazne bolesti u smislu ovog zakona su:

R/b	BOLEST		10 MKB
1	AMOEBIASIS	AMEBIJAZA	A 06
2	ANTHRAX	ANTRAKS/CRNI PRIŠT	A 22
3	BOTULISMUS	BOTULIZAM	A 05.1
4	BRUCELLOSIS	BRUCELOZA	A 23
5	CHLAMYDIASIS (LIMPHOGRANULOMA VENEREUM; INCECTIONES SEXUALES CHLAMYDIALES ALIAE)	KLAMIDIJAZA (VENERIČNI LIMFOGRANULOM; OSTALE SPOLNE INFEKCIJE UZROKOVANE KLAMIDIJOM)	A 55-A 56
6	CHOLERA	KOLERA	A 00
7	CRYPTOSPOIDIASIS	KRIPTOSPOIDIJAZA	A 07.2
8	DIPHTHERIA	DIFTERIJA	A 36

9	DYSENTERIA/SHIGELLOSIS	DIZENTERIJA/SRDOBOLJA	A 03
10	ECHINOCOCCOSIS	EHINOKOKOZA	B 67
11	ENCEPHALITIS / MENINGITIS VIRALIS	VIRUSNA UPALA MOZGA/ MOŽDANICA	A 85-A 87
12	ENTERITIS CAMPYLOBACTERIALIS	INFEKCIJA CRIJEVA UZROKOVANA KAMPILOBAKTEROM	A 04.5
13	ENTERITIS YERSINIOSA ENTEROCOLITICA	INFEKCIJA CRIJEVA KOJU UZROKUJE YERSINIA ENTEROCOLITICA)	A 04.6
14	FEBRES HAEMORRHAGICAE PRAETER FEBRIS HAEMORRHAGICAE CUM SYNDROMA RENALI	HEMORAGIJSKE GROZNICE OSIM HEMORAGIJSKE GROZNICE SA BUBREŽNIM SINDROMOM	A 91; A92; A96; A98
15	FEBRIS FLAVA	ŽUTA GROZNICA	A 95
16	FEBRIS HAEMORRHAGICA CUM SYNDROMA RENALI	HEMORAGIJSKA GROZNICA S BUBREŽNIM SINDROMOM	A 98.5
17	GONORRHOEA	GONOREJA	A54.0-A54.3; A54.5-A54.6
18	HEPATITIS VIROSA A	VIRUSNA ŽUTICA A	B 15
19	HEPATITIS VIROSA B	VIRUSNA ŽUTICA B	B 16
20	HEPATITIS VIROSA C	VIRUSNA ŽUTICA C	B 17.1
21	SYNDROMA DEFICIENTIAE IMMUNITATIS ACQUISITAE –AIDS, HIV infection	Stečeni sindrom imunodeficijencije (AIDS) i HIV infekcija	B 20-B 24
22	INFECTIO INTESTINALIS PER ESCHERICHIAM COLI ENTEROTOXIGENEM (STEC/VTEC)	INFEKCIJA CRIJEVA ENTEROTOKSIGENOM ESCHERICHIA COLI (SHIGA TOKSIN-STEC, VEROTOKSIN-VTEC)	A 04.1
23	INFECTIONES INTESTINALES VIRALES ET INFECTIONES INTESTINALES ALIAE, SPECIFICATAE	VIRUSNE I OSTALE SPECIFIČNE CRIJEVNE INFEKCIJE	A 08
24	INFLUENZA	GRIPA	J 10-J11
25	INTOXICATIO ALIMENTARIS INFECTIOSA	ZARAZNO TROVANJE HRANOM	A 04,7-A04.9; A 05
26	LAMBLIASIS/GIARDIASIS	LAMBLIJAZA/DŽARDIJAZA	A 07.1
27	LEGIONELLOSIS	LEGIONELOZA/LEGIONARSKA BOLEST	A 48.1-A 48.2
28	LEISHMANIASIS	LIŠMANIJAZA	B 55
29	LEPTOSPIROSIS	LEPTOSPIROZA	A 27
30	LISTERIOSIS	LISTERIOZA	A 32
31	MALARIA	MALARIJA	B 50-B54
32	MORBILLI	MALE BOGINJE	B 05

33	MORBUS CREUTZEFELD-JAKOB	CREUTZEFELD-JAKOBOVA BOLEST	A 81.0
34	MORBUS LYME	LAJMSKA BOLEST	A 69.2
35	MORBUS MENINGOCOCCICA	MENINGOKOKNA BOLEST	A 39.0-A39.2
36	MORBUS PER HAEMOPHILUM INFLUENZAE TIPE b INVASIVUS	HAEMOPHILUS INFLUENZAE TIP b INVAZIVNA BOLEST	G 00.0;A41.3; J 14
37	MORBUS PNEUMOCOCCICA INVASIVUS	PNEUMOKOKNA INVAZIVNA BOLEST	G00.1;A40.3; J13
38	PAROTITIS EPIDEMICA	ZAUŠNJACI	B 26
39	PERTUSSIS	VELIKI KAŠALJ	A37
40	PESTIS	KUGA	A 20
41	POLYOMIELITIS ANTERIOR ACUTA	AKUTNA DJEČJA PARALIZA	A 80
42	Q-FEBRIS	Q-GROZNICA	A 78
43	RABIES	BJESNOĆA	A 82
44	RUBEOLA	RUBEOLA/CRVENKA	B 06; P35.0
45	SALMONELLOSES ALIAE	DRUGE SALMONELOZE	A 02.0
46	SARS	TEŠKI AKUTNI RESPIRATORNI SINDROM	U 04
47	SCABIES	ŠUGA	B 86
48	SCARLATINA	ŠARLAH	A 38
49	SYPHILIS	SIFILIS	A50-A53
50	TETANUS	TETANUS/ZLI GRČ	A33-A 35
51	TOXOPLASMOSIS	TOKSOPLAZMOZA	B 58
52	TRICHINELLOSIS	TRIHINELOZA	B 75
53	TUBERCULOSIS	TUBERKULOZA	A 15-A 19
54	TULAREMIA	TULAREMIJA	A 21
55	TYPHUS ABDOMINALIS;PARATYPHUS	TRBUŠNI TIFUS; PARATIFUS	A 01
56	VARIOLA VERA	VELIKE BOGINJE	B 03
57	WEST NILE FEBRIS	ZAPADNONILSKA GROZNICA/GROZNICA ZAPADNOG NILA	A 92.3

Član 8.

- (1) Ako se pojavi opasnost od zarazne bolesti koja nije navedena u članu 7. ovog zakona, a koja u većoj mjeri može ugroziti zdravlje stanovništva Federacije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije BiH), na prijedlog Federalnog ministarstva može donijeti odluku da takvu bolest proglasi zaraznom bolešću čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju, kao i odrediti sve potrebne mjere, uvjete, način provođenja, izvršitelje, te sredstva za provođenje u skladu sa ovim zakonom, kao i mjera propisanih međunarodnim zdravstvenim propisima (MZP, 2005.).
- (2) Odluka iz stava (1) ovog člana sačinjava se na osnovu prijedloga Federalnog zavoda u saradnji sa Federalnom komisijom za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, i sadrži: naziv zarazne bolesti, mjere za njeno sprečavanje i suzbijanje, način njihovog provođenja i sredstva neophodna za provođenje tih mjera.

- (3) O odluci donesenoj u smislu stava (2) ovog člana, Vlada Federacije BiH na odgovarajući način obavještava javnost.

Član 9.

- (1) U slučaju proglašenja epidemije zarazne bolesti ili opasnosti od epidemije zarazne bolesti saglasno odredbi člana 2. stav (1) tač. f), i) i j) ovog zakona ili ako je opasnost od epidemije ili pandemije zarazne bolesti proglasila Svjetska zdravstvena organizacija ili nadležno tijelo Evropske unije, Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra utvrđuje bitan interes Vlade Federacije BiH za nabavku roba, usluga i radova u cilju sprečavanja i suzbijanja te zarazne bolesti.
- (2) Stručne kriterije za utvrđivanje bitnog interesa Vlade Federacije BiH za slučaj iz stava (1) ovog člana utvrđuje Federalni zavod, za svaki pojedinačni slučaj koji nastupi, te iste dostavlja federalnom ministru, a radi provođenja daljeg postupka prema Vladi Federacije BiH.

III - MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Član 10.

- (1) Mjere zaštite za sprečavanje i suzbijanje od zaraznih bolesti (u daljem tekstu: mjere) obavljaju zdravstvene ustanove i zdravstveni radnici, druge pravne i fizičke osobe i poduzetnici primjenom metoda i sredstava u skladu sa najnovijim naučnim medicinskim saznanjima, na osnovu ovog zakona i drugih zakona iz oblasti zdravstvene zaštite.
- (2) Organizaciju, nadzor provedbe i finansiranje mjera iz stava (1) ovog člana vrše nadležni organi Federacije, kantona i organi lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.
- (3) Zaštita stanovništva od zaraznih bolesti vrši se provođenjem općih i posebnih, odnosno vanrednih i drugih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti u skladu sa ovim zakonom.
- (4) Opće mjere iz stava (3) ovog člana obavljaju zdravstvene ustanove, druge pravne osobe i fizičke osobe i poduzetnici u skladu sa ovim zakonom.
- (5) Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti iz stava (1) ovog člana obavljaju zdravstvene ustanove, a kod zoonoza, i pravne i fizičke osobe koje se bave veterinarskom medicinom u skladu sa ovim zakonom.
- (6) Posebne mjere iz stava (5) ovog člana mogu obavljati i druge pravne osobe, odnosno poduzetnici u saradnji sa zdravstvenim ustanovama.

A. OPĆE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Član 11.

- (1) Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti provode se kontinuirano i obuhvataju:
- a) Provođenje preventivnih i promotivnih aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja ljudi - zdravstveno prosvjećivanje;
 - b) Osiguranje higijenski ispravne vode za piće, kao i sanitarna zaštita izvorišta, objekata i uređaja koji služe za opskrbu vodom za piće;
 - c) Osiguranje zdravstveno ispravnih životnih namirnica i sanitarno-higijenskih uvjeta za njihovu proizvodnju, skladištenje i promet;
 - d) Osiguranje higijenski ispravne vode u rekreacijskim bazenima, u rekreacijskim objektima, javnim kupalištima i prirodnim ljekovitim banjama i drugim vodama od javnozdravstvenog interesa;
 - e) Uklanjanje ljudskih i životinjskih izlučevina, leševa, organa i tkiva, otpadnih voda i drugih otpadnih tvari, na način i pod uvjetima koji ne ugrožavaju zdravlje stanovništva;

- f) Održavanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u objektima pod sanitarnim nadzorom i drugim objektima u kojima se obavlja javna djelatnost i na javnim mjestima.
- (2) Provođenje preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije u naseljenim mjestima, na javnim površinama, u stambenim objektima u privatnom i zajedničkom vlasništvu, u sredstvima javnog saobraćaja, u objektima pod sanitarnim nadzorom i njihovoj neposrednoj okolini, na sredstvima, predmetima i drugim mjestima na kojima je potrebno uklanjanje uzročnika zaraznih bolesti i njihovih prenositelja, te u drugim objektima u kojima se obavlja društvena, privredna ili javna djelatnost.
- (3) Mjere iz stava (1) ovog člana, organiziraju i provode nadležni organi Federacije i kantona, organi jedinica lokalne samouprave, zdravstvene ustanove, privredna društva, poduzetnici, druge pravne osobe i građani u skladu sa ovim i posebnim zakonima.

Član 12.

- (1) Nadležni organi Federacije i kantona, organi jedinica lokalne samouprave, privredna društva, ustanove, poduzetnici i druge pravne osobe, dužni su osigurati osnovne uvjete za održavanje lične i opće higijene na javnim i radnim mjestima.
- (2) Privredna društva, ustanove, poduzetnici i druge pravne osobe iz stava (1) ovog člana dužni su u svojim objektima i njihovoj okolini osigurati propisane sanitarno-tehničke uvjete, održavati higijenu i uklanjati otpadne materije na način koji ne ugrožava zdravlje ljudi i životnu sredinu.
- (3) U objektima pod sanitarnim nadzorom iz člana 11. stav (1) ovog zakona provodi se kontrola mikrobiološke čistoće površine postrojenja, opreme, uređaja, pribora, prevoznih sredstava i ruku osoba. Kontrola mikrobiološke čistoće može se provoditi i u drugim objektima ako za to postoji epidemiološka indikacija.
- (4) Obaveza uklanjanja otpadnih materija na način iz stava (2) ovog člana odnosi se i na vlasnike privatnih posjeda.
- (5) Posebni sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti moraju biti ispunjeni u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava, objektima socijalne zaštite, objektima za smještaj učenika i studenata, objektima za proizvodnju i promet hrane i predmeta opće upotrebe, objektima za snabdijevanje vodom za piće, bazenima za kupanje i kupalištima, salonima za njegu i uljepšavanje, vaspitno-obrazovnim ustanovama, te objektima i sredstvima javnog saobraćaja.
- (6) Posebni propis o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima objekata iz stava (4) ovog člana, te propis o uvjetima higijensko-zdravstvene ispravnosti vode u rekreacijskim bazenima, u rekreacijskim objektima, javnim kupalištima i prirodnim ljekovitim banjama i drugih voda od javnozdravstvenog interesa donosi federalni ministar.

Član 13.

- (1) Preventivna dezinfekcija se obavlja kao povremena ili kontinuirana.
- (2) Preventivna dezinfekcija se obavezno vrši u toku proizvodnje i prometa vode za piće, hrane, predmeta opće upotrebe, lijekova i medicinskih sredstava.
- (3) Povremena preventivna dezinfekcija se obavezno obavlja i u objektima za smještaj, boravak i prevoz određenih kategorija stanovništva kao što su: predškolske ustanove, škole, dječji i đачki domovi, sredstva javnog prevoza, odmarališta i ustanove socijalne zaštite.
- (4) Preventivna dezinfekcija se obavezno vrši u svim prostorima i objektima iz člana 11. tačka f) ovog zakona.
- (5) Kontinuirana dezinfekcija podrazumijeva i svakodnevnu dezinfekciju pribora, predmeta, opreme, radnih površina i sanitarnih prostorija u svim objektima u kojima se priprema, proizvodi, čuva ili poslužuje hrana, te u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a obavezni su je provoditi i korisnici površina, prostorija ili objekata iz člana 11. tačka f)

ovog zakona, kao kontinuirani svakodnevni proces u održavanju higijene ličnog ili poslovnog prostora.

- (6) Kontinuirana dezinfekcija se obavezno vrši u zdravstvenim ustanovama na svim mjestima i stvarima na kojima nije moguće izvršiti sterilizaciju, a za koje se zahtijeva odgovarajući stepen mikrobiološke čistoće.
- (7) Provođenje i finansiranje preventivne dezinfekcije obaveza je vlasnika ili korisnika prostora i objekata.

Član 14.

- (1) Dezinsekcija se obavlja kao preventivna i sistematska.
- (2) Preventivna dezinsekcija se obavezno vrši u svim prostorima i objektima iz člana 11. tačka f) ovog zakona.
- (3) Provođenje i finansiranje preventivne dezinsekcije je obaveza vlasnika ili korisnika prostora i objekata.
- (4) Sistematska dezinsekcija se obavezno vrši na javnim površinama na kojima je utvrđeno povećano razmnožavanje insekata koji mogu biti prenositelji zaraznih bolesti.
- (5) Organizaciju i nadzor provedbe sistematske dezinsekcije obavlja nadležni kantonalni organ i/ili organ lokalne samouprave za područje iz svoje nadležnosti, vrši izbor izvođača u skladu sa propisima o javnim nabavkama i finansira troškove provođenja sistematske dezinsekcije na javnim površinama i objektima od općeg i zajedničkog interesa.

Član 15.

- (1) Deratizacija se obavlja kao preventivna i kao obavezna sistematska deratizacija.
- (2) Preventivna deratizacija se obavezno vrši u svim prostorima i objektima iz člana 11. tačka f) ovog zakona.
- (3) Provođenje i finansiranje preventivne deratizacije obaveza je vlasnika ili korisnika prostora i objekata.
- (4) Obavezna sistematska deratizacija se vrši na javnim i privatnim površinama, u stambenim objektima u zajedničkom i privatnom vlasništvu, objektima pravnih osoba, individualnim zanatskim, ugostiteljskim objektima, te u drugim objektima u kojima postoji mogućnost razmnožavanja glodara koji prenose zarazne bolesti.
- (5) Obavezna sistematska deratizacija se provodi najmanje dva puta godišnje u svim naseljenim mjestima kao proljetna i jesenja.
- (6) Nadležni kantonalni organ dužan je donijeti program provođenja obavezne sistematske deratizacije, finansirati troškove provođenja obavezne sistematske deratizacije na javnim površinama i objektima od općeg i zajedničkog interesa, organizirati i nadzirati provođenje obavezne sistematske deratizacije za svoje područje. Izbor izvođača vrši se u skladu sa propisima o javnim nabavkama.
- (7) Izuzetno od stava (6) ovog člana, ukoliko nadležni kantonalni organ nije donio program obavezne sistematske deratizacije na godišnjem nivou, organ lokalne samouprave može donijeti program provođenja obavezne sistematske deratizacije, finansirati troškove provođenja obavezne sistematske deratizacije na javnim površinama i objektima od općeg i zajedničkog interesa, organizirati i nadzirati provođenje obavezne sistematske deratizacije za svoje područje. Izbor izvođača vrši se u skladu sa propisima o javnim nabavkama.
- (8) Aktivnosti navedene u stavu (6) ovog člana, nadležni kantonalni organi provode za objekte koji se finansiraju iz budžeta kantona, a aktivnosti navedene u stavu (7) ovog člana, nadležni organ lokalne samouprave za područje svoje općine za sve objekte i prostore, osim onih koji se finansiraju iz budžeta kantona.

Član 16.

- (1) Dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju obavljaju zdravstvene ustanove, druge pravne osobe ili poduzetnici u skladu sa ovim zakonom, koji ispunjavaju propisane uvjete u

pogledu potrebnog broja i stručne spreme kadrova, tehničke opremljenosti, poslovnog prostora, skladišta, opreme i zaštitnih sredstava, i drugih potrebnih uvjeta za provođenje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, koje posebnim propisom utvrđuje federalni ministar.

- (2) Federalni ministar rješenjem utvrđuje ispunjenost uvjeta za zdravstvene ustanove, druge pravne osobe ili poduzetnike za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.
- (3) Federalni ministar posebnim propisom bliže uređuje način, rokove i uvjete izvođenja obavezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

B. POSEBNE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Član 17.

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

- a) Rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze - epidemiološko ispitivanje;
- b) Postavljanje dijagnoze zarazne bolesti;
- c) Laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zaraznih bolesti;
- d) Prijavljivanje;
- e) Ciljano zdravstveno prosvjećivanje i savjetovanje;
- f) Prevoz, izolacija, karantena i obavezno liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti;
- g) Zdravstveni nadzor;
- h) Imunoprofilaksa i hemoprofilaksa; i
- i) Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija po epidemiološkim indikacijama.

Član 18.

- (1) Mjere utvrđene u tač. a). - h) člana 17. ovog zakona organiziraju i provode zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici, drugi oblici obavljanja zdravstvene djelatnosti, kao i druge pravne osobe koje mogu organizirati zdravstvenu djelatnost i posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti za svoje uposlene, u skladu sa zakonom.
- (2) Mjeru dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije po epidemiološkim indikacijama utvrđenu tačkom i) člana 17. ovog zakona, osim u zdravstvenim ustanovama, školama, predškolskim ustanovama i drugim objektima u kojima borave djeca, omladina i stare osobe, provode i druge pravne osobe i poduzetnici, u skladu sa ovim zakonom.

Član 19.

- (1) Provođenje posebnih mjera se određuje posebnim programima i stručno-metodološkim uputama, u skladu sa zakonom.
- (2) Programe za sprečavanje, suzbijanje, eliminaciju i eradicaciju određenih zaraznih bolesti, kao i programe provođenja međunarodnih programa za vršenje nadzora nad zaraznim bolestima priprema Federalni zavod.
- (3) Programe utvrđene u st. (1). i (2) ovog člana, na prijedlog Federalnoga zavoda, donosi federalni ministar.
- (4) Programi iz st. (1). i (2) ovog člana sadrže propisane mjere koje se provode u odnosu na određene zarazne bolesti, podatke o teritoriju na kojem će se mjere provoditi, učesnicima u postupku provođenja mjera, vremenu i rokovima za provođenje tih mjera, njihovom praćenju i evaluaciji, kao i podatke o izvoru sredstava za realizaciju tih programa.

Rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze - epidemiološko ispitivanje

Član 20.

- (1) Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze, obavlja se epidemiološko izviđanje i osmatranje terena i epidemiološko ispitivanje (anketiranje) radi

- otkrivanja izvora i načina širenja zarazne bolesti, kao i radi otkrivanja epidemije zarazne bolesti, utvrđivanja uzročnika epidemije zarazne bolesti i sprečavanja i suzbijanja bolesti.
- (2) Epidemiološko ispitivanje (anketiranje) radi otkrivanja izvora i načina širenja zarazne bolesti, kao i radi otkrivanja epidemije zarazne bolesti, utvrđivanja uzročnika epidemije zarazne bolesti i sprečavanja i suzbijanja bolesti obavezno se obavlja u slučaju:
- a) pojave epidemije zarazne bolesti;
 - b) sumnje da postoji oboljenje od kolere, kuge, velikih boginja, žute groznice, virusnih hemoragičkih groznica, poliomijelitisa, difterije, malih boginja i botulizma;
 - c) pojave zarazne bolesti: kolere, kuge, velikih boginja, žute groznice, virusne hemoragijske groznice, poliomijelitisa, difterije, malih boginja, trbušnog tifusa, paratifusa, druge salmoneloze, šigeloze, kampilobakterioze, jersinioze, tularemije, antraksa, bruceloze, leptospiroze, listerioze, velikog kašlja, meningokokne bolesti, legioneloze, sifilisa, gonoreje, lajmske bolesti, ornitoze-psitakoze, Q-groznice, bjesnoće, krpeljskog virusnog encefalitisa, virusnog hepatitisa (A, B, C, E), malarije, lajšmanijaze, tetanusa, trihineloze, sindroma urođene rubeole, botulizma i Krojcfeld-Jakobove bolesti;
 - d) pri pojavi ili sumnji na zaraznu bolest nepoznatog uzročnika;
 - e) ispitivanja krvi rizičnih grupa stanovništva (intravenozni korisnici droga, seksualni radnici/ce i osobe koje su na izdržavanju zatvorske kazne) od krvlju i spolno prenosivih i drugih bolesti od javnozdravstvenog značaja;
 - f) ispitivanja trudnica na HBs antigen, a prema epidemiološkim indikacijama na virusnu žuticu B i C, HIV, citomegaloviruse i toksoplazmu.
- (3) Epidemiološko ispitivanje iz stava (1) ovog člana se nalaže prijavom doktora medicine koji utvrdi/posumnja na zaraznu bolest iz člana 7. ovog zakona, a provode ga domovi zdravlja koji imaju adekvatno organiziranu higijensko–epidemiološku službu, u saradnji sa nadležnim kantonalnim zavodom za javno zdravstvo, a u slučaju da domovi zdravlja nemaju adekvatno organiziranu higijensko-epidemiološku službu te poslove obavlja nadležni kantonalni zavod za javno zdravstvo.
- (4) Epidemiološko ispitivanje obavezno se obavlja i kod donatora krvi, sjemena i organa, a provodi se u skladu sa propisima donesenim na osnovu Zakona o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/09). Ispitivanje obavljaju specijalizirane laboratorije utvrđene Zakonom o krvi i krvnim sastojcima („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10) i Zakonom o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja, kao i propisima donesenim na osnovu tih zakona.
- (5) Ispitivanja krvi iz stava (2) tač. e) i f) i stava (4) ovog člana vrši se uz informirani pristanak.
- (6) Osoba koja daje podatke u postupku epidemiološkog ispitivanja dužna je dati tačne i potpune podatke od značaja za otkrivanje izvora i načina širenja zarazne bolesti, odnosno za otkrivanje, sprečavanje i suzbijanje epidemije te zarazne bolesti, kao i da se, po potrebi, podvrgne određenim medicinskim ispitivanjima.

Postavljanje dijagnoze zarazne bolesti

Član 21.

- (1) Postavljanje dijagnoze zarazne bolesti provodi se u skladu sa pravilima struke, stručnim kriterijima i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (2) Posebnim propisom bliže se uređuju kriteriji za definicije slučajeva i standardne operativne procedure vezano za sistem nadzora i odgovora u vezi sa javnozdravstvenom prijetnjom iz stava (1) ovog člana, a koje donosi federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda u skladu sa međunarodnim preporukama i aktuelnim naučnim dokazima i podacima.

Laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zaraznih bolesti

Član 22.

- (1) Laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemija zaraznih bolesti (u daljem tekstu: laboratorijsko ispitivanje) vrši se u svim slučajevima pojave ili sumnje na pojavu zarazne bolesti, u kojima je utvrđivanje uzročnika zarazne bolesti neophodno za postavljanje dijagnoze, u skladu sa kriterijima definicije slučaja, kao i u slučaju pojave ili opasnosti od pojave epidemije zarazne bolesti.
- (2) Laboratorijsko ispitivanje iz stava (1) ovog člana obavljaju zdravstvene ustanove koje ispunjavaju propisane uvjete za vršenje laboratorijskih ispitivanja iz oblasti mikrobiologije, u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: mikrobiološka laboratorija).
- (3) Provjeru laboratorijskih nalaza laboratorija iz stava (2) ovog člana, potvrdu identifikacije ili identifikaciju i klasifikaciju uzročnika određenih zaraznih bolesti vrše akreditirane zdravstvene ustanove (u daljem tekstu: referentne laboratorije), u skladu sa ovim zakonom ili posebnim zakonima koji reguliraju ovu oblast.
- (4) Bliže uvjete u pogledu stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti, radi utvrđivanja dijagnoze, posebnim propisom utvrđuje federalni ministar.
- (5) Federalni ministar rješenjem određuje u kojim se zdravstvenim ustanovama može obavljati laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjera (verifikacija) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze.
- (6) Spisak mikrobioloških laboratorija i referentnih laboratorija koje mogu da vrše ispitivanja utvrđena rješenjem federalnog ministra objavljuje se godišnje u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 23.

- (1) Mikrobiološki laboratorij koji vrši laboratorijsko ispitivanje obavezan je nadležnom kantonalnom i Federalnom zavodu prijaviti potvrđene uzročnike:
 - 1) Bacillus anthracis;
 - 2) Bordetella pertussis;
 - 3) Borrelia spp;
 - 4) Brucella spp;
 - 5) Campylobacter spp, enteropatogenic;
 - 6) Chlamydia trachomatis;
 - 7) Clostridium botulinum; Clostridium perfringens;
 - 8) Clostridium tetani;
 - 9) Corynebacterium diphtheriae, qui producere toxins;
 - 10) Echinococcus spp;
 - 11) Entamoeba histolytica;
 - 12) Escherichia coli, enterohaemorrhagic, enterotoxic;
 - 13) Giardia lamblia;
 - 14) Francisella tularensis;
 - 15) Hantaan virusi;
 - 16) Uzročnike ostalih hemoragičnih groznica;
 - 17) HIV (potvrđeni, a ne reaktivni);
 - 18) Haemophilus influenzae (invazive);
 - 19) Hepatitis virus (types);
 - 20) Influenza virusi;

- 21) Legionella spp.;
- 22) Leptospira interrogans;
- 23) Listeria monocytogenes;
- 24) Morbili;
- 25) Mumps virus;
- 26) Mycobacterium tuberculosis complex;
- 27) Mycoplasma pneumoniae;
- 28) Neisseria meningitidis;
- 29) Neisseria gonorrhoeae;
- 30) Plasmodium spp.;
- 31) Polio virus;
- 32) Rabies virus;
- 33) Rickettsia spp.;
- 34) Rubella virus;
- 35) Rota virus;
- 36) Salmonella spp.;
- 37) Shigella spp.;
- 38) SARS coronavirus;
- 39) Streptococcus pneumoniae (invasive);
- 40) Streptococcus pyogenes (invasive);
- 41) Staphylococcus aureus – MRSA;
- 42) Treponema pallidum;
- 43) Trichinella spiralis;
- 44) Variola virus;
- 45) West Nile Virus;
- 46) Vibrio cholerae O1 et O139;
- 47) Yersinia enterocolitica;
- 48) Yersinia pestis;
- 49) Coxiella burnetii.

- (2) Mikrobiološki laboratorij obavezan je prijaviti i svaki slučaj izolacije bakterija neuobičajeno otpornih na antibiotike.
- (3) Bliže uvjete o vršenju laboratorijskih ispitivanja, načinu vođenja podataka o laboratorijskim ispitivanjima, načinu obavještanja i rokovima za davanje obavještenja o dobivenim rezultatima posebnim propisom utvrđuje federalni ministar.

Prijavlivanje

Član 24.

- (1) Obaveznom prijavljivanju, u skladu sa ovim zakonom, podliježu:
 - a) svako oboljenje/smrt od zarazne bolesti iz člana 7. ovog zakona;
 - b) sumnja na difteriju, epidemijski meningitis, virusne hemoragijske groznice, koleru, kugu, dječju paralizu, plućni antraks i bolest nepoznatog uzroka;
 - c) svaka epidemiju ili sumnja na epidemiju zarazne bolesti;
 - d) svako izlučivanje uzročnika trbušnog tifusa, drugih salmonela, šigela, kampilobaktera, Yersinia i lamblije;
 - e) svako nosilaštvo virusa hepatitisa B i C, HIV-a, uzročnika malarije;
 - f) svaki ugriz i/ili kontakt s bijesnom životinjom ili životinjom sumnjivom na bjesnoću;
 - g) svaki slučaj akutne flakcidne paralize;
 - h) svaka postvakcinalna komplikacija;
 - i) infekcija unutar zdravstvenih ustanova (u daljem tekstu: bolnička infekcija);
 - j) rezistencija bakterija na antimikrobne lijekove;
 - k) laboratorijski utvrđen uzročnik zarazne bolesti;
 - l) svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zloupotrebu biološkog agensa.

- (2) Prijavljivanje iz stava (1) ovog člana vrše zdravstvene ustanove, druge pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost u skladu sa zakonom, privatna zdravstvena praksa i zdravstveni radnici u skladu sa ovim zakonom, a u roku od 24 sata.
- (3) Doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju da postoji oboljenje, ozljeda ili smrt od zarazne bolesti iz stava (1) ovog člana, a ne nalazi se na dužnosti u zdravstvenoj ustanovi, dužan je o tome, bez odlaganja, obavijestiti najbližu zdravstvenu ustanovu.

Član 25.

- (1) O svakom oboljenju od: bjesnila, bruceloze, antraksa, ehinokokoze, kuge, leptospiroze, Q-groznice, salmoneloze, trihineloze, tularemije i drugih zoonoza, zdravstvena ustanova, odnosno nositelj privatne prakse koja utvrdi oboljenje dužna je odmah obavijestiti nadležnu veterinarsku stanicu, odnosno organ uprave nadležan za poslove veterinarstva.
- (2) Veterinarska stanica, odnosno fizička osoba koja pruža veterinarske usluge, dužna je odmah obavijestiti zdravstvenu ustanovu, odnosno nadležno kantonalno ministarstvo zdravstva o svakom utvrđenom oboljenju ili uginuću životinje od zarazne bolesti iz stava (1) ovog člana.

Član 26.

Poseban propis o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti utvrđenih ovim zakonom donosi federalni ministar.

Član 27.

Savjetovanje i testiranje na HIV/AIDS je dobrovoljno i povjerljivo, shodno razvijenim Protokolima za dobrovoljno, povjerljivo savjetovanje i testiranje na HIV u BiH.

Član 28.

- (1) Za primjenu Međunarodnih zdravstvenih propisa (MZP) i drugih međunarodnih propisa i preporuka Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) i Evropske unije (EU) na koje se BiH obavezala u vezi sa sprečavanjem, suzbijanjem i prenošenjem zaraznih bolesti od međunarodnog značaja u Federaciji, nadležan je Federalni zavod koji je dostupan za komunikaciju i relevantne informacije 24 sata, 365 dana u godini.
- (2) Obaveza Federalnog zavoda je obrada primljenih i slanje hitnih informacija o zaraznim bolestima koje mogu predstavljati prijetnju po javno zdravlje od međunarodnog značaja. Dostavljanje informacija o registriranom oboljevanju od zaraznih bolesti i njihova razmjena sa kontakt tačkom u Federaciji za odnose sa Ministarstvom civilnih poslova BiH obavlja se u roku 24 sata putem najefikasnijeg dostupnog sredstva komunikacije, po pravilu, u pisanoj formi, koji se dalje upućuje u MZP sistem ranog uzbuñivanja Svjetske zdravstvene organizacije.
- (3) Federalni zavod o registriranom oboljevanju od zaraznih bolesti vrši objedinjavanje podataka preko mreže kantonalnih zavoda za javno zdravlje, kao nadležnih lokalnih kontakata tačkara.
- (4) Poseban propis o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti u sistemu primjene Međunarodnih zdravstvenih propisa (MZP) utvrđenih ovim zakonom donosi federalni ministar.

Član 29.

- (1) Federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda, naredbom proglašava epidemiju ili opasnost od epidemije zarazne bolesti od većeg epidemiološkog značaja, te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje, najkasnije u roku od pet (5) dana od dostavljanja prijedloga.
- (2) Kantonalni ministar, na prijedlog kantonalnog zavoda za javno zdravlje, naredbom proglašava epidemiju ili opasnost od epidemije zarazne bolesti od manjeg epidemiološkog značaja, te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje unutar granica kantona, najkasnije u roku od pet (5) dana od dostavljanja prijedloga.

- (3) U federalnom i kantonalnim budžetima neophodno je planirati sredstva za pokrivanje troškova nastalih u slučaju epidemija zaraznih bolesti u zaraženim, odnosno ugroženim područjima, na teritorijama za koje su nadležni.

Ciljano zdravstveno prosvjećivanje i savjetovanje

Član 30.

- (1) Zdravstvene ustanove, drugi oblici obavljanja zdravstvene djelatnosti i zdravstveni radnici dužni su provoditi ciljano zdravstveno prosvjećivanje i savjetovanje oboljelih, članova njihovih porodica i drugih osoba iz njihove neposredne okoline koje su u riziku od oboljevanja od zaraznih bolesti, da ih pouče o načinu zaštite od zarazne bolesti, u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Kao mjera sprečavanja i kontrole zaraznih bolesti provodi se ciljano zdravstveno prosvjećavanje osoba koje rade u proizvodnji ili prometu namirnica ili snabdijevanju stanovništva pitkom vodom, a koje na svojim radnim mjestima dolaze u dodir sa namirnicama, odnosno pitkom vodom, kao i osoba koje rade u objektima za pružanje higijenske njege stanovništvu, poslovima pružanja nemedicinskih estetskih intervencija kojima se narušava integritet kože (javna kupatila, berbernice, frizerski i kozmetički saloni i dr.), te osoba koje rade u proizvodnji ili prometu kozmetičkih sredstava.
- (3) Troškove ciljanog zdravstvenog prosvjećivanja iz stava (2) ovog člana snosi poslodovac.
- (4) Bliže odredbe o sadržaju i načinu provođenja ciljanog zdravstvenog prosvjećivanja iz stava (2) ovog člana, posebnim propisom utvrđuje federalni ministar.

Prevoz, izolacija, karantena i obavezno liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti

Član 31.

Osobe koje su oboljele ili se sumnja da boluju od zarazne bolesti, moraju se tretirati u skladu sa zakonom u svim slučajevima gdje bi propuštanje liječenja ugrozilo zdravlje drugih ljudi ili prouzrokovalo širenje zarazne bolesti.

Član 32.

- (1) Osobe oboljele od zaraznih bolesti prevoze se pod uvjetima i na način koji će spriječiti širenje zaraznih bolesti.
- (2) Osobe za koje je određena izolacija ili karantena mogu se prevoziti samo odgovarajućim sanitetskim prevoznim sredstvom.
- (3) Zdravstvena ustanova u kojoj je doktor medicine utvrdio ili posumnjao da je osoba oboljela od zarazne bolesti za koju je određena izolacija ili karantena, dužna je da osigura sanitetsko vozilo za prevoz osobe do zdravstvene ustanove za bolničko liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti.

Član 33.

- (1) Izolacija je mjera kojom se oboljelom od neke zarazne bolesti koja se može na direktan ili indirektan način prenijeti na druge osobe, ograničava sloboda kretanja.
- (2) Ovisno o načinu prenosa zarazne bolesti i infektivnosti pacijenta, određuje se vrsta izolacije koja se može obaviti u pacijentovom stanu, u zdravstvenoj ustanovi (hospitalizacija) ili, za tu namjenu, posebno određenom mjestu/području.
- (3) Izolacija je obavezna za bolesnika sa plućnom kugom, plućnim antraksom, velikim boginjama, virusnom hemoragijskom groznicom, kolerom, poliomijelitisom i difterijom, kao i za osobe za koje postoji sumnja da boluju od zarazne bolesti nepoznate etiologije.
- (4) Izolacija može trajati najviše onoliko vremena koliko traje zaraznost.
- (5) Vrsta i trajanje izolacije određuje se posebnim propisom, kojeg na prijedlog Federalnog zavoda, donosi federalni ministar.

Član 34.

- (1) Karantena je mjera za ograničavanje slobode kretanja i provođenje potrebnih zdravstvenih pregleda zdravih osoba koje su bile ili za koje se sumnja da su bile u kontaktu sa osobama koje su oboljele od kuge, velikih boginja i virusnih hemoragičkih groznica (Ebola, Lassa, Marburg) u vrijeme njegove infektivnosti.
- (2) Mjera karantene provodi se i u slučaju pojave druge zarazne bolesti za koju federalni ministar, u saradnji sa Federalnom komisijom za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, utvrdi da predstavlja opasnost po zdravlje stanovništva.
- (3) Organiziranje i provođenje mjere karantene iz st. (1) i (2) ovog člana određuje federalni ministar.
- (4) Mjera karantene provodi se u objektima koji ispunjavaju propisane uvjete za provođenje te mjere.
- (5) Izuzetno, mjere karantene mogu se provoditi i u kućnoj sredini ako za to postoje uvjeti i preporuka referentne zdravstvene ustanove.
- (6) Objekti utvrđeni u stavu (4) ovog člana određuju se aktom Vlade Federacije BiH, na prijedlog federalnog ministra.

Član 35.

- (1) Osobe oboljele od kolere, tifusa i paratifusa, kuge, antraksa, bruceloze, gube, tetanusa, difterije, meningitisa, plinske gangrene, HIV-a, legionarske bolesti, povratne groznice, poliomijelitisa, bjesnoće, virusnog encefalitisa kojeg prenose krpelji, drugih virusnih encefalitisa, hemoragijske groznice, malarije, lišmanijaze će se liječiti u zdravstvenim ustanovama namijenjenim liječenju zaraznih bolesti.
- (2) Zdravstvene ustanove namijenjene liječenju zaraznih bolesti moraju izolirati osobe koje su pod sumnjom da su zaražene od karantenskih bolesti, virus hemoragijske groznice, dječje paralize i difterije.
- (3) Osobe zaražene drugim zaraznim bolestima, na osnovu medicinskih indikacija će biti tretirane i izolirane u drugim zdravstvenim ustanovama ili u kućnoj sredini, ako takvi uvjeti postoje.
- (4) U slučaju epidemije određene zarazne bolesti u većem obimu izolacija i liječenje oboljelih može se obavljati i u drugim odgovarajućim objektima osposobljenim za tu svrhu.

Zdravstveni nadzor u cilju sprečavanja zaraznih bolesti

Član 36.

- (1) Zdravstveni nadzor u cilju sprečavanja zaraznih bolesti uključuje epidemiološko ispitivanje, ciljane preglede osoba, uključujući i uzimanje materijala za ciljane laboratorijske analize, te provođenje higijenskih i sanitarnih mjera u bližoj okolini.
- (2) Pregledi iz stava (1) ovog člana obavezni su za osobe koje rade u objektima pod sanitarnim nadzorom, i to:
 - a) koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu namirnica ili snabdijevanju stanovništva pitkom vodom, a koja na svojim radnim mjestima dolaze u dodir sa namirnicama, odnosno sa pitkom vodom;
 - b) koje rade u obrazovnim i drugim ustanovama za djecu i omladinu (predškolske ustanove, školske i druge obrazovne ustanove, đачki domovi, studentski domovi, dječja i omladinska odmarališta, ustanove socijalne zaštite, starački domovi i sl.);
 - c) zdravstveni radnici i drugi uposlenici u zdravstvenim ustanovama, nositelji privatne prakse, uposlenici u ustanovama socijalne zaštite, obrazovnim ustanovama, kao i osobe koje rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova, odnosno koje tokom rada na drugi način dolaze u direktan dodir s lijekovima;

- d) koje rade u objektima za pružanje higijenske njege stanovništvu, poslovima pružanja nemedicinskih estetskih intervencija kojima se narušava integritet kože (javna kupatila, berbernice, frizerski i kozmetički saloni i dr.), kao i osobe koje rade u proizvodnji ili prometu kozmetičkih sredstava;
 - e) osobe koje tokom školovanja obavljaju obaveznu praksu na poslovima utvrđenim u tač. od a) do d) ovog stava.
- (3) Zdravstvene ustanove, drugi oblici obavljanja zdravstvene djelatnosti, druge pravne osobe i poduzetnici koji obavljaju djelatnosti utvrđene u stavu (2) tač. od a) do d) ovog člana, dužni su da osiguraju vršenje obaveznih zdravstvenih pregleda određenih kategorija svojih uposlenih u rokovima i na način propisan posebnim provedbenim propisom koji donosi federalni ministar, da snose troškove tih pregleda, kao i da u poslovnim prostorijama objekata u kojima se obavlja djelatnost čuvaju sanitarne knjižice kao dokaze o zdravstvenom stanju uposlenih.
- (4) Mjeru obaveznog zdravstvenog pregleda određenih kategorija uposlenih, drugih osoba i kliconoša utvrđenih u stavu (1) ovog člana, organiziraju i provode zavodi za javno zdravstvo u Federaciji.

Član 37.

- (1) Obaveznom zdravstvenom pregledu, u skladu sa ovim zakonom, podliježu i:
- a) darovatelji krvi, sjemene tečnosti, jajnih ćelija, tkiva i dijelova ljudskog tijela koji se presađuju;
 - b) trudnice;
 - c) osobe na liječenju hemodijalizom.
- (2) Mjeru obaveznog zdravstvenog pregleda za određene kategorije osoba utvrđenih u stavu (1) ovog člana organiziraju i provode nadležne zdravstvene ustanove, u skladu sa zakonom.
- (3) Troškove obaveznih zdravstvenih pregleda iz stava (1) ovog člana osiguravaju se saglasno propisima o zdravstvenom osiguranju.

Član 38.

- (1) Ako postoji neposredna opasnost od širenja zaraznih bolesti, obavezni zdravstveni pregledi se određuju za osobe:
- a) koje su preboljele zarazne bolesti i zdrave kliconoše zaraznih bolesti;
 - b) za koje se pretpostavlja, na osnovu njihovih navika i ponašanja, da će prenositi zarazne bolesti;
 - c) koje u Federaciju dolaze iz država u kojima postoji bolest: kolera, kuga, velike boginje, žuta groznica, virusne hemoragijske groznice, malarija ili druge bolesti određene međunarodnim ugovorom;
 - d) koje dolaze u Federaciju kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom;
 - e) koje u Federaciju dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad, kao i članovi njihovih porodica koji zajedno s njima dolaze u Federaciju.
- (2) Troškove zdravstvenih pregleda iz stava (1) ovog člana osiguravaju se saglasno propisima o zdravstvenom osiguranju.

Član 39.

Način izvršenja, rokove, sadržaj ispitivanja za obavezne zdravstvene preglede posebnim propisom utvrđuje federalni ministar.

Imunoprofilaksa i hemoprofilaksa

Član 40.

- (1) Imunoprofilaksu i hemoprofilaksu provode zdravstvene ustanove i zdravstveni radnici, u skladu sa zakonom.
- (2) Federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda, propisuje bliže uvjete u pogledu organizacije i načina provođenja imunoprofilakse i hemoprofilakse i donosi godišnji program obaveznih imunizacija u Federaciji.

Član 41.

- (1) Imunizacija je obavezna protiv:
 - a) tuberkuloze, difterije, tetanusa, velikog kašlja, dječije paralize, krzamaka (morbilla), rubeola, zaušnjaka, hepatitisa B, virusa hemofilusa influence tip b za sve osobe određene dobi;
 - b) tetanusa, bjesnoće, hepatitisa B, influence, trbušnog tifusa, pneumokoka, meningokoka, žute groznice, krpelnog encefalitisa, hepatitisa A i drugih bolesti za koje postoji djelotvorna vakcina, kao i, za osobe za koje postoje utvrđeni epidemiološki, odnosno klinički razlozi.
- (2) U slučaju pojave epidemije zarazne bolesti utvrđene u stavu (1) ovog člana, može se odrediti i obavezna vanredna imunizacija protiv te zarazne bolesti - za sve osobe, odnosno za određene kategorije osoba, ako se utvrdi opasnost od širenja epidemije te zarazne bolesti.
- (3) Obavezna vanredna vakcinacija iz stava (2) ovog člana naređuje se aktom federalnog ministra, a na prijedlog Federalnog zavoda.

Član 42.

Zaštita specifičnim imunoglobulinom (seroprofilaksa) obavezna je prema epidemiološkim indikacijama za osobe koje su bile izložene uzročnicima tetanusa, bjesnoće, hepatitisa B i drugih zaraznih bolesti za koje postoje specifični imunoglobulini.

Član 43.

Zaštita lijekovima (hemoprofilaksa) provodi se za svaku osobu koja nije zaštićena na bilo koji drugi način, a izložena je tuberkulozi, meningokoknoj bolesti, koleri i malariji, epidemijskoj pojavi dizenterije, streptokokne bolesti kod osoba koje su došle u kontakt sa krvlju ili drugim tjelesnim tekućinama HIV pozitivne osobe, te na osnovu epidemioloških indikacija kod osoba izloženih drugim zaraznim bolestima.

Član 44.

- (1) Imunizaciju i zaštitu specifičnim imunoglobulinima, kao i hemoprofilaksu planiraju, organiziraju i provode nadležne zdravstvene ustanove i zdravstveni radnici prema utvrđenom planu imunizacije, u skladu sa zakonom.
- (2) Indikaciju za imunizaciju određuje doktor medicine po prethodno izvršenom pregledu svake osobe koju treba imunizirati.
- (3) Vođenje propisane evidencije o izvršenim imunizacijama vrši doktor medicine.
- (4) Imunizaciju obavljaju doktori medicine i zdravstveni radnici sa višom ili srednjom stručnom spremom odgovarajućeg smjera u prisustvu i pod nadzorom doktora medicine.
- (5) Nadzor nad provođenjem imunizacije iz stava (1) ovog člana vrše nadležni zavodi za javno zdravstvo i Federalni zavod.

Član 45.

- (1) Poseban propis o uvjetima u pogledu stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju imunizaciju protiv žute groznice i bjesnoće, donosi federalni ministar.
- (2) Federalni ministar rješenjem određuje zdravstvene ustanove iz stava (1) ovog člana.
- (3) Rješenje iz stava (2) ovog člana objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija (DDD) po epidemiološkim indikacijama

Član 46.

- (1) Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provode se kao posebna mjera radi suzbijanja nastale bolesti ako priroda bolesti nalaže provođenje takvih mjera.
- (2) Obaveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju obavljaju higijensko-epidemiološke službe domova zdravlja, kantonalnih zavoda, odnosno Federalnog zavoda, ovisno od epidemiološke situacije.

Član 47.

- (1) Obavezna protuepidemijska dezinfekcija vrši se prilikom sumnje na ili pojavu kolere, kuge, virusnih hemoragičnih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), bjesnila, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, tuberkuloze u zaraznom stadiju, zarazne žutice tipa A i legionarske bolesti, te drugih zaraznih bolesti, za koju nadležna zdravstvena ustanova utvrdi da predstavlja opasnost po zdravlje stanovništva.
- (2) Obavezna protuepidemijska dezinfekcija vrši se u toku bolesti, odnosno kliconoštva (dezinfekcija u toku) ili nakon ozdravljenja, odnosno smrti bolesnika ili kliconoše (završna dezinfekcija), a obuhvata:
 - izlučevine osoba oboljelih od zaraznih bolesti ili kliconoša;
 - lične i druge predmete iz okoline osoba oboljelih od zaraznih bolesti ili kliconoša;
 - stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravila osoba oboljela od zaraznih bolesti ili kliconoša;
 - prevozna sredstva kojima je prevezena osoba oboljela od zaraznih bolesti ili kliconoša, odnosno osoba umrla od određene zarazne bolesti.

Član 48.

- (1) Obavezna protuepidemijska dezinsekcija vrši se u slučaju sumnje na oboljevanje ili oboljevanja od zarazne bolesti koju prenose insekti, a za koju nadležna zdravstvena ustanova utvrdi da predstavlja opasnost po zdravlje stanovništva.
- (2) Obavezna protuepidemijska dezinsekcija obuhvata:
 - a) osobe koje su oboljele od zaraznih bolesti koju prenose insekti i druge osobe iz okoline bolesnika;
 - b) odjeću, obuću, veš, posteljinu i druge predmete osoba koje su oboljele od zaraznih bolesti koju prenose insekti, te drugih osoba iz okoline bolesnika;
 - c) stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravila osoba koja je oboljela od zaraznih bolesti koju prenose insekti, te drugih osoba iz okoline bolesnika;
 - d) prevozna sredstva kojima je prevezena osoba oboljela od zaraznih bolesti koju prenose insekti, te drugih osoba iz okoline bolesnika za koje je utvrđeno da se na njima nalaze insekti koji prenose uzročnike određenih zaraznih bolesti.

Član 49.

- (1) Obavezna je deratizacija naseljenih mjesta, luka, aerodroma, brodova i drugih sredstava javnog prevoza, kao i skladišnih prostora i privrednih objekata, u slučaju pojave zarazne bolesti gdje su prenositelji uzročnika glodari, a za koju nadležna zdravstvena ustanova utvrdi da predstavlja opasnost po zdravlje stanovništva.
- (2) Obavezna protuepidemijska deratizacija obuhvata:
 - a) stambene objekte, javne prostorije i objekte naseljenih mjesta;
 - b) pristaništa, pomorske, riječne luke, aerodrome, autobusne i željezničke stanice, te druge objekte javnog saobraćaja;

- c) sredstva javnog saobraćaja (autobuse, trolejbusse, brodove, kamione, avione, željezničke vagone i dr.) i sredstva za prevoz namirnica i predmeta opće upotrebe;
- d) radne prostorije, skladišta i ostale pomoćne prostorije za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće upotrebe, te za obavljanje drugih djelatnosti koje pogoduju stvaranju uvjeta za život i razmnožavanje glodara.

Član 50.

Nadzor nad provođenjem mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u nadležnosti je sanitarnih inspektora.

C. DRUGE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija/infekcija koje se javljaju u zdravstvenim ustanovama

Član 51.

- (1) Zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici nositelji privatne prakse, socijalne ustanove u kojima se obavlja i zdravstvena djelatnost, kao i druge pravne osobe koje mogu obavljati zdravstvenu djelatnost, za svoje uposlene, u skladu sa zakonom, dužne su provoditi odgovarajuće sanitarno-tehničke, higijenske, organizacijske i druge propisane mjere radi sprečavanja pojave, ranog otkrivanja i suzbijanja zaraze unutar zdravstvene ustanove, odnosno ordinacije (u daljem tekstu: bolnička infekcija/infekcija koja se javlja u zdravstvenim ustanovama).
- (2) Sve ustanove, pravne i fizičke osobe iz stava (1) ovog člana obavezne su, u skladu sa ovim zakonom i pravilnikom donesenim na osnovu ovoga zakona, donijeti opći akt kojim se utvrđuju mjere, obaveze i odgovornosti za zaštitu od bolničkih infekcija.
- (3) Radi provođenja nadzora nad bolničkim infekcijama, zdravstvene ustanove i socijalne ustanove u kojima se obavlja i zdravstvena djelatnost, dužne su da formiraju komisiju za zaštitu od bolničkih infekcija.
- (4) Poseban propis o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija donosi federalni ministar.

Prenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba

Član 52.

- (1) Prenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba mora se obavljati pod uvjetima i na način koji onemogućava širenje zaraze i na način utvrđen ovim zakonom.
- (2) Prenos osobe umrle od zarazne bolesti unutar teritorije BiH, prenos iz inostranstva u Federaciju, kao i iznošenje osoba umrlih od zaraznih bolesti u inostranstvo, vrši se na osnovu sprovodnice, odnosno odobrenja i sprovodnice.
- (3) Prenos osobe umrle od zarazne bolesti iz inostranstva u Federaciju može se vršiti samo po odobrenju Ministarstva vanjskih poslova BiH, uz prethodnu saglasnost Federalnog ministarstva i Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova.
- (4) Iskopavanju osoba umrlih od zarazne bolesti može se pristupiti samo po prethodno pribavljenom odobrenju za iskopavanje izdatom od općinskog organa uprave nadležnog za poslove komunalnih djelatnosti i odobrenju nadležnog sanitarnog inspektora, u skladu sa zakonom.
- (5) Poseban propis o uvjetima i načinu prenosa, pogreba i iskopavanja umrlih osoba donosi federalni ministar.

Informiranje

Član 53.

- (1) Zavodi za javno zdravstvo obavezni su informirati zdravstvene radnike i stanovništvo o razlozima i načinu provedbe posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti u posebnim slučajevima kada je nužna saradnja zdravstvenih radnika i stanovništva u provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.
- (2) Zdravstveni radnici ili pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost mogu informirati ostale zdravstvene radnike ili stanovništvo isključivo u dijelu mjera koje sami provode.
- (3) Na prijedlog Federalnog zavoda u slučaju iz stava (1) ovog člana federalni ministar će informirati zdravstvene radnike i stanovništvo o provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.

D. VANREDNE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Epidemiološki nadzor u vanrednim situacijama

Član 54.

- (1) Epidemiološki nadzor obavezno se provodi:
 - a) u slučaju elementarnih nesreća i katastrofa u kojima postoji opasnost od pojave epidemija zaraznih bolesti;
 - b) za vrijeme epidemije zarazne bolesti, kada i poslije poduzimanja protuepidemijskih mjera postoji opasnost od širenja epidemije;
 - c) u slučaju pojave nove ili nedovoljno poznate zarazne bolesti;
 - d) u slučaju sumnje na upotrebu biološkog agensa.
- (2) Epidemiološki nadzor iz stava (1) ovog člana provodi se dok postoje razlozi navedeni u stavu (1) ovog člana.
- (3) Epidemiološki nadzor u vanrednim slučajevima organiziraju i provode Federalni zavod, odnosno kantonalni zavodi za javno zdravstvo.

Mjere u slučaju epidemije većih razmjera, zloupotrebe biološkog agensa ili elementarnih nepogoda

Član 55.

U slučaju epidemija od većeg epidemiološkog značaja za Federaciju, kao i u slučaju zloupotrebe biološkog agensa ili elementarnih nepogoda (poplava, zemljotres, požar, nesreća u rudniku ili na drugom radilištu i dr.) koje mogu dovesti do epidemije ili do oboljenja od zarazne bolesti velikog broja osoba, Vlada Federacije, na prijedlog federalnog ministra, može odrediti, radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, sljedeće mjere:

- a) uvođenje radne obaveze zdravstvenim radnicima i angažiranje drugih građana;
- b) angažiranje opreme, lijekova i transportnih sredstava;
- c) privremeno korištenje poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene zaštite;
- d) izolaciju i liječenje;
- e) određivanje posebnih zadataka zdravstvenim ustanovama i nositeljima privatne prakse.

Mjere radi sprečavanja unošenja u zemlju, širenja i suzbijanja zaraznih bolesti

Član 56.

- (1) Radi sprečavanja unošenja u zemlju, širenja i suzbijanja zaraznih bolesti, federalni ministar na prijedlog Federalne komisije za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, može narediti mjere za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, i to:

- a) zabranu putovanja u zemlju u kojoj vlada epidemija zaraznih bolesti iz člana 33. ovog zakona;
 - b) zabranu kretanja stanovništva, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima;
 - c) imunoprofilaksu i hemoprofilaksu protiv zaraznih bolesti;
 - d) ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta roba i proizvoda;
 - e) obavezno učestvovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, nositelja privatne prakse i drugih fizičkih osoba u suzbijanju bolesti, odnosno upotrebu objekata, opreme i prevoznih sredstava;
 - f) druge mjere u skladu sa međunarodnim propisima.
- (2) Mjere iz stava (1) ovog člana mogu trajati najduže dok postoji opasnost od unošenja zarazne bolesti u zemlju, odnosno od širenja epidemije zarazne bolesti.
- (3) O mjerama navedenim u stavu (1) ovog člana, federalni ministar izvještava odmah Vladu Federacije i javnost.

Član 57.

- (1) Radi zaštite Federacije od unošenja zaraznih bolesti organizira se i vrši sanitarni nadzor nad putnicima i njihovim stvarima i nad sredstvima u međunarodnom prometu.
- (2) Sanitarni nadzor na granici vrše federalni sanitarni inspektori i inspektori pri carinarnicama i carinskim ispostavama.

Član 58.

- (1) U obavljanju sanitarnog nadzora na granici, federalni sanitarni inspektor ima pravo i obavezu:
- a) narediti zdravstveni pregled osoba i biološkog materijala radi utvrđivanja zaraznih bolesti;
 - b) zabraniti kretanja osoba, za koje se posumnja da su se mogle zaraziti od kuge, velikih boginja i virusnih hemoragičkih groznica (Ebola, Lassa, Marburg) i drugih karantenskih bolesti u vrijeme njene infektivnosti;
 - c) narediti poduzimanje drugih propisanih sanitarno-tehničkih i higijenskih mjera protiv zaraznih bolesti, u skladu s ovim zakonom i obavezama prema Međunarodnim zdravstvenim propisima (MZP).
- (2) Mjere iz stava (1) ovog člana utvrđuju se rješenjem.
- (3) Žalba protiv rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

IV - NADZOR NAD PROVEDBOM MJERA ZA ZAŠTITU STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Član 59.

- (1) Nadzor nad primjenom ovog zakona, drugih propisa i drugih akata kojima se uređuje zaštita stanovništva od zaraznih bolesti se vrši u skladu sa propisima o inspekcijama u Federaciji.
- (2) Nadzor obavljaju federalni i kantonalni, sanitarni inspektori koji su u provedbi inspekcijaskog nadzora ovlašteni:
- a) zabraniti kretanje osobama za koje se utvrdi ili sumnja da boluju od određenih zaraznih bolesti;
 - b) zabraniti okupljanje osoba u obrazovnim ustanovama, kinima, pozorištima, javnim lokalima, te na drugim javnim mjestima, dok ne prođe opasnost od epidemije zaraznih bolesti određenih ovim zakonom;
 - c) narediti izolaciju osoba oboljelih od zaraznih bolesti određenih ovim zakonom i njihovo liječenje;

- d) zabraniti rad na određenim radnim mjestima, odnosno mjestima na kojima mogu ugroziti zdravlje drugih osoba, uključujući mikrobiološku čistoću objekata pod sanitarnim nadzorom ili u objektima ako za to postoji epidemiološka indikacija osobama koje su oboljele od određenih zaraznih bolesti, te osobama koje su nositelji klica određenih zaraznih bolesti;
 - e) zabraniti rad osobama koje nisu podvrgnute propisanim zdravstvenim pregledima do ozdravljenja, odnosno pregleda;
 - f) narediti zdravstveni pregled osoba i materijala za laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja zaraznih bolesti određenih ovim zakonom;
 - g) zabraniti rad osobama koje nemaju potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i ličnoj higijeni;
 - h) narediti provedbu zdravstvenog vaspitanja osobama koje rade u proizvodnji ili prometu namirnica i predmeta opće upotrebe;
 - i) narediti obavljanje obavezne (preventivne i protuepidemijske) dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije;
 - j) zabraniti obavljanje obavezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije pravnoj i fizičkoj osobi ako ne udovoljava propisanim uvjetima - dok se tim uvjetima ne udovolji;
 - k) narediti da se poduzmu i druge propisane opće, posebne i ostale mjere za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, u skladu sa zakonom;
 - l) narediti poduzimanje drugih mjera u skladu sa obavezama utvrđenim međunarodnim sanitarnim konvencijama i drugim međunarodnim ugovorima;
 - m) obavijestiti i drugi organ o razlozima za poduzimanje mjera za koje je taj organ nadležan,
 - n) ograničiti ili zabraniti promet pojedinih vrsta robe i proizvoda.
- (3) Mjere iz stava (2) ovog člana utvrđuju se rješenjem.
- (4) Žalba protiv rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

Član 60.

Nadležni inspektor, pored poslova utvrđenih u članu 59. ovog zakona, obavlja i sljedeće poslove:

- a) prati i proučava zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti i poduzima mjere za kvalitetno obavljanje ove djelatnosti;
- b) nadzire zakonitost rada pravnih i fizičkih osoba u obavljanju inspeksijskog nadzora;
- c) razmatra podneske pravnih i fizičkih osoba koji se odnose na nadzor iz utvrđene nadležnosti u skladu sa ovim zakonom, i o poduzetim radnjama i mjerama pisano obavještava podnositelja;
- d) poduzima preventivne aktivnosti u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostataka i nepravilnosti u provedbi ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, a koje se nalažu rješenjem.

Član 61.

- (1) Ako se prilikom inspeksijskog nadzora utvrdi da postoji epidemiološka indikacija koja zahtijeva da se hitno poduzme određena mjera zbog uklanjanja opasnosti za zdravlje i život stanovništva, nadležni inspektor iz člana 60. ovog zakona može prilikom obavljanja inspeksijskih poslova izdati i usmeno rješenje za izvršenje određenih mjera osiguranja:
 - a) kada opasnost za zdravlje ili život ljudi zahtijeva da se određena mjera osiguranja poduzme odmah, bez odgađanja;
 - b) kada postoji opasnost od prikriivanja, zamjene ili uništenja dokaza, ako se mjera osiguranja ne poduzme odmah.
- (2) Nadležni sanitarni inspektor može narediti izvršenje usmenog rješenja odmah.
- (3) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja u slučajevima iz stava (1) ovog člana.
- (4) Usmeno rješenje mora se unijeti u zapisnik o obavljenom inspeksijskom nadzoru.

- (5) Nadležni inspektor je obavezan izdati pisani otporak rješenja u roku od osam dana od dana upisa izrečene mjere u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

V - OSTALE ODREDBE

Član 62.

Radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti od interesa za Federaciju, Federalno ministarstvo:

- a) prati kretanje zaraznih bolesti na osnovu izvještaja Federalnog zavoda;
- b) donosi godišnji program obavezne imunizacije na prijedlog Federalnog zavoda;
- c) naređuje provedbu mjera zaštite od zaraznih bolesti u slučaju epidemije koja ugrožava dva i više kantona, posebno složenih epidemija i epidemija nepoznatog uzročnika koje predlaže Federalni zavod.

Član 63.

U okviru zaštite stanovništva od kolere, malarije, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Federacija osigurava sredstva za:

- a) obavljanje sanitarno-inspekcijskog nadzora na granici i za provedbu mjera u vezi sa obavljanjem tog nadzora;
- b) zdravstvene preglede stranaca i državljana pri ulasku u BiH;
- c) naknadu troškova učestvovanja u provedbi mjera iz člana 55. stav (1) ovog zakona.

Član 64.

- (1) Sredstva za provođenje preventivnih, dijagnostičkih i terapijskih mjera prema ovom zakonu za osigurane osobe u okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja osiguravaju se u skladu sa propisima o obaveznom zdravstvenom osiguranju.
- (2) Sredstva za provođenje mjera iz stava (1) ovog člana za osobe koje nisu osigurane u okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji osiguravaju se prema posebnim propisima.
- (3) Utvrđivanje statusa osigurane osobe iz stava (1) ovog člana ne odgađa provedbu mjera određenih ovim zakonom.

Član 65.

U slučaju izrazito pogoršane epidemiološke situacije, federalni ministar, odnosno nadležni kantonalni ministar, imenuje Krizni štab sa zadatkom organiziranja i koordiniranja mjera za suzbijanje određenih zaraznih bolesti.

Član 66.

Zdravstvena ustanova u kojoj je izoliran ili primljen na liječenje stranac, koji je obolio od zarazne bolesti iz člana 7. ovog zakona, dužna je o tome obavijestiti ministarstvo unutrašnjih poslova nadležno prema mjestu u kojem se nalazi zdravstvena ustanova.

Član 67.

U okviru zaštite stanovništva od kuge, virusnih hemoragičnih groznica, žute groznice i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Federacija osigurava materijalna sredstva:

- a) za vršenje sanitarnog nadzora na granici Federacije i za provođenje mjera u vezi sa vršenjem tog nadzora;
- b) za podmirenje troškova karantene za osobe koje su bile u dodiru sa oboljelim ili sa osobama za koje se sumnja da boluju od neke od tih bolesti;
- c) za osiguranje potrebnih rezervi vakcine i drugih sredstava za sprječavanje širenja tih bolesti;
- d) za imunizaciju stanovništva, i

e) za provođenje drugih mjera za suzbijanje tih bolesti kad to naredi federalni ministar.

Član 68.

Na prikupljanje, obradu i razmjenu ličnih podataka za potrebu vođenja dokumentacije saglasno ovom zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11 i 89/11), te propisa donesenih na osnovu tog Zakona.

VI - KAZNE NE ODREDBE

Član 69.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova ako:
- a) ne obavlja rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze (član 20.);
 - b) ne obavlja prijavljivanje zaraznih bolesti u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona (član 24.);
 - c) zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika (član 36.);
 - d) zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (član 36.);
 - e) ne obavi imunizaciju, imunoprofilaksu, hemoprofilaksu ili ako je ne obavi na način predviđen zakonom i drugim propisima donesenim na osnovu zakona (čl. 40, 41, 42, 43. i 44.);
 - f) ne obavlja obaveznu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju (čl. 13, 14. i 15.);
 - g) ne poduzima mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (član 51.);
 - h) ne postupi po članu 53. ovog zakona;
 - i) u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (član 60.);
 - j) ne provodi ostale propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorna osoba u zdravstvenoj ustanovi novčanom kaznom od 700 do 3.000 KM.
- (3) Pored novčane kazne, počinitelju prekršaja iz stava (1) ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a s ciljem sprečavanja budućeg činjenja prekršaja.

Član 70.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj privredno društvo i druga pravna osoba ako:
- a) ne postupi po članu 4. ovog zakona;
 - b) ne provodi opće mjere, kada je to utvrđeno programima ili kada ih ne provodi u roku određenom programom (član 11.);
 - c) zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika (član 36.);
 - d) zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (član 36.);
 - e) ne obavi obaveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju kada je dužan osigurati njenu provedbu na propisan način (čl. 13, 14. i 15.);
 - f) obavlja preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, a ne udovoljava propisanim uvjetima (član 16.);
 - g) u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (član 60.);
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorna osoba u privrednom društvu, i drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom od 700 do 3.000 KM.

- (3) Pored novčane kazne, počinitelju prekršaja iz stava (1) ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a s ciljem sprečavanja budućeg činjenja prekršaja.

Član 71.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 700 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj nositelj privatne prakse ako:
- a) ne omogući mjere iz člana 10. ovog zakona;
 - b) ne obavlja prijavljivanje zaraznih bolesti u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona (član 24.);
 - c) zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika ili ako sam ne obavi zdravstveni pregled (član 36.);
 - d) zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti, odnosno ako sam obavlja djelatnost, a boluje od zarazne bolesti (član 36.);
 - e) ne poduzima mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (član 51.);
 - f) u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (član 60.);
 - g) ne provodi ostale propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.
- (2) Pored novčane kazne, počinitelju prekršaja iz stava (1) ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a s ciljem sprečavanja budućeg činjenja prekršaja.

Član 72.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 12.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba - obrtnik ako:
- a) ne postupi po članu 4. ovog zakona;
 - b) uposleniku ne osigura zdravstveno vaspitanje (član 11.);
 - c) zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika (član 36.);
 - d) zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (član 36.);
 - e) obavlja preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, a ne udovoljava propisanim uvjetima (član 16.);
 - f) u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (član 60.).
- (2) Pored novčane kazne, počinitelju prekršaja iz stava (1) ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a s ciljem sprečavanja budućeg činjenja prekršaja.

Član 73.

Novčanom kaznom u iznosu od 700 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik ako ne postupi u skladu sa čl. 20. i 21. ovog zakona.

Član 74.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:
- a) ne omogući postupanje po članu 10. ovog zakona;
 - b) odbije da se izolira (čl. 32. i 33.);
 - c) ne postupi po čl. 29. i 30. ovog zakona;
 - d) za vrijeme trajanja zdravstvenog nadzora ne postupa u skladu sa članom 31.;
 - e) ne obavi imunizaciju, imunoprofilaksu i hemoprofilaksu protiv određene zarazne bolesti (čl. 40, 41, 42, 43. i 44.);

- f) ako ne omogući provođenje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kada je dužno osigurati njenu provedbu na propisan način (čl. 13, 14. i 15.);
 - g) u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (član 60.).
- (2) Kada se obaveza odnosi na maloljetnika, za prekršaje iz stava (1) tač. b), c), d) i e) kaznit će se novčanom kaznom iz stava (1) roditelj, odnosno staratelj, ako propusti dužnu brigu za maloljetnika.

VII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 75.

- (1) U roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona federalni ministar će donijeti podzakonske propise na osnovu ovog zakona, a kojim se uređuje sljedeće:
- a) sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti objekata u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava, objekata socijalne zaštite, objekata za smještaj učenika i studenata, objekata za proizvodnju i promet hrane i predmeta opće upotrebe, objekata za snabdijevanje vodom za piće, bazena za kupanje i kupalištima, salona za njegu i uljepšavanje, vaspitno-obrazovnih ustanova, te objekata i sredstava javnog saobraćaja (član 12. stav 4.),
 - b) uvjeti o higijensko-zdravstvenoj ispravnosti vode u rekreacijskim bazenima, u rekreacijskim objektima, javnim kupalištima i prirodnim ljekovitim banjama i drugim vodama od javnozdravstvenog interesa (član 12. stav 5.),
 - c) uvjeti u pogledu potrebnog broja i stručne spreme kadrova, tehničke opremljenosti, poslovnog prostora, skladišta, opreme i zaštitnih sredstava, i drugih potrebnih uvjeta za provođenje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (član 16. stav 1.),
 - d) načine, rokove i uvjete izvođenja poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (član 16. stav 3.),
 - e) kriterije za definicije slučajeva zaraznih oboljenja (član 21. stav 2.),
 - f) bliže uvjete u pogledu stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti, radi utvrđivanja dijagnoze (član 22. stav 4.),
 - g) bliže uvjete za vršenje laboratorijskih ispitivanja, načina vođenja podataka o laboratorijskim ispitivanjima, načinu obavještanja i rokovima za davanje obavještenja o dobivenim rezultatima (član 23. stav 3.),
 - h) način prijavljivanja zaraznih bolesti (član 26.),
 - i) način prijavljivanja zaraznih bolesti u sistemu primjene Međunarodnih zdravstvenih propisa (MZP) utvrđenih ovim zakonom (član 28. stav 4.),
 - j) sadržaj i način provođenja ciljanog zdravstvenog odgoja (član 30. stav 3.),
 - k) vrstu i trajanje izolacije od zaraznih bolesti (član 33. stav 5.), i
 - l) način izvršenja, rokove i sadržaj ispitivanja za obavezne zdravstvene preglede (član 39.).
- (2) Do donošenja propisa iz stava (1) ovog člana, osim odredbi koje su suprotne ovom zakonu, primjenjivat će se provedbeni propisi iz oblasti zaštite stanovništva od zaraznih bolesti koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 76.

Zdravstvene ustanove i nositelji privatnih praksi, kao i pravne i fizičke osobe dužne su uskladiti svoju organizaciju i poslovanje sa odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona.

Član 77.

Danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH“, broj 29/05), izuzev propisa iz člana 75. stav 2. ovog zakona, i to:

- a) Pravilnik o uvjetima i načinu provođenja obavezne imunizacije, seroprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti i o osobama koje podliježu toj obavezi („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/07, 19/08, 6/10, 8/11 i 12/12);
- b) Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju imunizaciju protiv žute groznice i bjesnila („Službene novine Federacije BiH“, broj 10/08);
- c) Naredba o uspostavi mreže koordinatora u Federaciji BiH a radi provođenja općih i posebnih mjera za zaštitu stanovništva od sindroma stečenog nedostatka imuniteta (SIDA/AIDS) („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/03);
- d) Pravilnik o načinu obavljanja obavezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 60/06);
- e) Pravilnik o uvjetima u pogledu stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, privredna društva odnosno fizičke osobe-obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije („Službene novine Federacije BiH“, br. 60/06 i 82/06);
- f) Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom („Službene novine Federacije BiH“, broj 20/08);
- g) Pravilnik o načinu prijavljivanja HIV/AIDS-a u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/09);
- h) Pravilnik o uvjetima i načinu provođenja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija („Službene novine Federacije BiH“, broj 84/10);
- i) Pravilnik o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH“, broj 101/12);
- j) Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsko ispitivanje uzročnika zarazne bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijskog ispitivanja uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze („Službene novine Federacije BiH“, broj 101/12);
- k) Pravilnik o načinu vođenja evidencija o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima („Službene novine Federacije BiH“, broj 101/12).

Član 78.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O b r a z l o ž e n j e

Nacrta zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Poglavlju III član 2. pod b) i članu 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema navedenim odredbama predviđena je podijeljena nadležnost federalne vlasti i kantona u oblasti zdravstva, s tim da:

- federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču ove nadležnosti (član III 3. stav 3);
- kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone (član III 3. stav 4.);
- saglasno potrebama nadležnosti u oblasti zdravstva ostvaruju se od strane kantona koordinirano od federalne vlasti (član III 3. stav 1.), pri čemu federalna vlast uzima u obzir različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju (član III 3. stav 3.).

Saglasno ustavnim nadležnostima Prednacrt zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti upućen je na mišljenje kantonima, kao i nadležnim tijelima u skladu sa Poslovníkom o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti je potreba da se utvrde zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), opće, posebne i vanredne mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti koje se provode u svrhu sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, nadležni organi za donošenje mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, obaveze zdravstvenih ustanova, pravnih osoba, poduzetnika i pojedinaca u poduzimanju mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i obaveze utvrđene Međunarodnim zdravstvenim propisima (MZP, 2005.) i drugim međunarodnim ugovorima zaključenim ili ratificiranim od strane države Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH).

Donošenje niza zakona u oblasti zdravstva kao što su: Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13), Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), Zakon o evidencijama iz oblasti zdravstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/12), Zakon o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/09), Zakon o krvi i krvnim sastojcima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/10) i dr., nametnulo je potrebu donošenja novog zakona kojim će se utvrditi lista zaraznih bolesti, kao i mjere za zaštitu od zaraznih bolesti, a u svrhu zaštite i unapređenja zdravlja stanovništva u Federaciji, BiH i na međunarodnom planu.

Treba istaći da je u Federaciji do sada bio u primjeni Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti iz 2005. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05).

Koncept novog Zakona kao primarni cilj ima praćenje zaraznih bolesti, utvrđivanje i praćenje mjera zaštite od zaraznih bolesti, izvršavanje obaveza svih subjekata u oblasti zdravstva i ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu vezano za zarazne bolesti, što je osnova

za donošenje kratkoročne i dugoročne politike i mjera u toj oblasti. U skladu sa izmijenjenim evropskim standardima BiH, kao i druge zemlje, mora da razvija sveobuhvatni sistem mjera zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, a polazeći od aktuelnih međunarodnih epidemioloških standarda u oblasti zaraznih bolesti.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM PROPISIMA I MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Kada su u pitanju propisi Evropske unije, mora se istaći da je oblast zaštite od zaraznih bolesti uređena odlukama Evropskog parlamenta i Vijeća. Radi se, dakle, o sekundarnim izvorima prava Evropske unije. Odluka, kao pravni akt, obavezuje adresate kojima je upućena; obično su namijenjene državama članicama Evropske unije. Međutim, iako BiH nije članica Evropske unije, te nije u decidnoj obavezi usklađivanja svojih propisa sa odlukama Evropskog parlamenta i Vijeća, potrebno je ukazati da država nečlanica ipak ima slobodu da odluči hoće li i u kojoj mjeri pristupiti usklađivanju domaćeg zakonodavstva sa izvorima prava Evropske unije, kakav su odluke. Shodno statusu u kojem se nalazi BiH, a cijeneći podijeljene nadležnosti u oblasti zdravstva, opisane naprijed, obrađivač Prednacrta zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, odlučio je pri izradi istog konsultirati određene odluke Evropskog parlamenta i Vijeća. Domaće zakonodavstvo treba uskladiti, u određenoj mjeri i tamo gdje je to moguće, sa odlukama Evropske unije, posebno s obzirom na značaj propisa o zaštiti od zaraznih bolesti u oblasti zaštite javnog zdravlja.

Okosnica uređenja sistema zaštite od zaraznih bolesti u zemljama Evropske unije dugo godina je bila **Odluka 2119/98/EC Parlamenta i Vijeća Evrope i odlukama od 24. septembra 1998. o uspostavi mreže za epidemiološki nadzor i kontrolu zaraznih bolesti u Zajednici**, kao i njene brojne izmjene i dopune koju su uslijedile poslije. Tokom procesa izrade Prednacrta zakona, navedena odluka, zajedno sa Odlukama 2000/96/EC, 2003/542/EC, 2007/875/EC, 2009/312/EC i 2009/539/EC uzete su obzir kod definiranja pravnih rješenja ovog zakona. Međutim, dana 22. oktobra 2013.godine donesena je nova **Odluka 1082/2013/EU Evropskog parlamenta i Vijeća o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju**, koja je stavila van snage spomenutu Odluku 2119/98/EC, kao i određene njene izmjene ili dopune. Stoga je obrađivač zakona odlučio sačiniti Izjavu o usklađenosti i prateći uporedni prikaz samo u vezi sa novom Odlukom 1082/2013/EU Evropskog parlamenta i Vijeća o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju.

Ovim Zakonom se omogućava konzistentnost i komplementarnost sa propisima Evropske unije, te relevantnim programima i inicijativama u zemljama Evropske unije u kontekstu javnozdravstvenih akcija, izmjene informacija i postavljanju okvira za programe istraživanja i tehnološkoga razvoja u ovoj oblasti.

Općenito govoreći, važno je istaći da su u Nacrt zakona ugrađene preporuke kojima se utvrđuje mreža za epidemiološki nadzor i kontrolu zaraznih bolesti, kao i sistematično prikupljanje podataka, analiza, interpretacija i diseminacija zdravstvenih podataka o grupama zaraznih bolesti. Obaveza zemalja je da u cilju efektivne saradnje na međunarodnom planu, odrede obim mjera zaštite od zaraznih bolesti, uspostavljanje odgovarajućeg, standardiziranog epidemiološkog izviđanja što bi omogućilo jedinstveno informiranje i zaustavljanje širenja zaraznih bolesti koje imaju značajne konsekvence, ne samo za zdravlje stanovništva u zemlji, nego i na međunarodnom planu.

Dalje, neophodno je uspostavljanje sistema ranog upozoravanja i odgovor sistema za prevenciju i kontrolu zaraznih oboljenja u zemljama, kako bi se mogle odrediti potrebne mjere za zaštitu javnog zdravlja, te kako bi se izmjenjivale informacije na međunarodnom planu i uspostavljale mreže za epidemiološki nadzor. Nacrtom zakona stvoreni su zakonski preduvjeti za daljnje razvijanje i prihvatanje procedura za informacije, konsultacije i kooperaciju unutar sistema ranog upozoravanja i odgovora u zemlji, u oblasti epidemiološke ekspertize na terenu,

laboratorijske podrške, kao i kliničke i druge neophodne ekspertize, te za tehničkom asistencijom od strane Evropske unije.

Shodno Odlukama 2000/96/EC, 2003/542/EC, 2007/875/EC, 2009/312/EC i 2009/539/EC revidirana je lista zaraznih bolesti koje je obavezno registrirati; u odnosu na Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti iz 2005. godine lista je racionalizirana, pa se sa liste od 84 bolesti, prešlo na listu od 57 bolesti, koja sadržava sve bolesti koje su obavezne za prijavu u Evropskoj uniji, a koja je proširena pojedinim zaraznim bolestima karakterističnim za ovo podneblje (ne samo Federaciju, BiH, nego i zemlje u ovom dijelu Evrope).

Istovremeno, utvrđena je zakonska osnova za implementaciju Međunarodnih zdravstvenih propisa (*International Health regulative – IHR*) kroz domaću legislativu. Međunarodni zdravstveni propisi (MZP, 2005) Svjetske zdravstvene organizacije su ratificirani od strane Parlamentarne skupštine BiH i postoji obaveza njihove implementacije od 15. juna 2007. godine, u smislu daljnjeg razvoja i održavanja efektivnog međunarodnog sistema kojim se može kontinuirano procjeniti globalni kontekst javnozdravstvenih rizika i graditi snažni javnozdravstveni sistemi u zemlji, u smislu brzog istraživanja detektiranih slučajeva, izvještavanja, razmjene informacija i implementiranja javnozdravstvenih mjera kontrole; ovo se posebno odnosi na zarazne bolesti.

IV. OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

U **Poglavlju I "Osnovne odredbe"** utvrđen je predmet uređivanja ovog zakona (**član 1.**), pojmovi koji se koriste u ovom zakonu i njihovo značenje (**član 2.**), zabrana diskriminacije i upotreba izraza (**član 3.**), prava i dužnosti zdravstvenih ustanova, pravnih osoba i građana u vezi sa zaštitom stanovništva od zaraznih bolesti (**član 4.**). **Član 5.** utvrđuje formiranje stručnih komisija radi obavljanja određenih stručno-metodoloških, doktrinarnih i konsultativnih poslova u oblasti zaštite stanovništva od zaraznih bolesti i razvojem politika obaveznih imunizacija. **Članom 6.** utvrđuje se zaštita stanovništva od zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude, saradnja sa organima uprave i drugim organizacijama i ustanovama nadležnim za poslove veterinarstva, mjere za sprečavanje i kontrolu zoonoza, kao i kratkoročne i dugoročne preventivne mjere i programe za zaštitu zdravlja stanovništva od zoonoza koje, na prijedlog Federalnog zavoda za javno zdravstvo, donosi federalni ministar zdravstva, uz saglasnost Federalnoga ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Poglavlje II „Zarazne bolesti“ donosi listu zaraznih bolesti usklađenu sa EU direktivama (**član 7.**). **Član 8.** definira slučaj pojave opasnosti od zarazne bolesti koja nije navedena u članu 7., a koja u većoj mjeri može ugroziti zdravlje stanovništva Federacije. Definiran je način donošenja odluke o proglašenju zarazne bolesti, mjere, uvjeti, načini provođenja, izvršitelji, te sredstva za provođenje u skladu sa ovim zakonom, kao i provođenje mjera propisanih Međunarodnim zdravstvenim propisima (MZP, 2005.). Odluka se sačinjava na osnovu prijedloga Federalnog zavoda za javno zdravstvo u saradnji sa Federalnim komisijom za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti i sadrži: naziv zarazne bolesti, mjere za njeno sprečavanje i suzbijanje, način njihovog provođenja i sredstva neophodna za provođenje tih mjera. O odluci donesenoj u smislu stava 2. ovog člana, Vlada Federacije BiH na odgovarajući način obavještava javnost. U slučaju proglašenja epidemije zarazne bolesti ili opasnosti od epidemije zarazne bolesti ili ako je opasnost od epidemije ili pandemije zarazne bolesti proglasila Svjetska zdravstvena organizacija ili nadležno tijelo Evropske unije, Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra utvrđuje bitan interes Vlade Federacije BiH za nabavku roba, usluga i radova u cilju sprečavanja i suzbijanja te zarazne bolesti (**član 9.**).

U **poglavlju III "Mjere za sprečavanje i suzbijanje stanovništva od zaraznih bolesti"** (**čl. 10.-58.**) definirane se mjere za zaštitu sprečavanja i suzbijanje stanovništva od zaraznih bolesti koje obavljaju zdravstvene ustanove i zdravstveni radnici, druge pravne i fizičke osobe i poduzetnici. Organizaciju, nadzor provedbe i finansiranje mjera iz stava 1. ovog člana vrše nadležni organi Federacije, kantona i organi lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti obavljaju zdravstvene ustanove, a kod zoonoza, i pravne i fizičke osobe koje se bave veterinarskom medicinom (**član 10.**). **Mjere su definirane kao: A) opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (čl. 11.-16.), B) posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (čl. 17.-50.), C) druge mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (čl. 51.-53. i D) vanredne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (čl. 54.-58.).**

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti definirane su u **članu 11.** i njih organiziraju i provode nadležni organi Federacije i kantona, organi jedinica lokalne samouprave, zdravstvene organizacije, privredna društva, poduzetnici, druge pravne osobe i građani. **Članom 12.** utvrđene su dužnosti nadležnih organa Federacije, kantona, organa jedinica lokalne samouprave, privrednih društava, ustanova, poduzetnika i drugih pravnih osoba u osiguranju osnovnih uvjeta za održavanje lične i opće higijene na javnim i radnim mjestima, što podrazumijeva posebne sanitarno-tehničke i higijenske uvjete koji moraju biti ispunjeni u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava, objektima socijalne zaštite, objektima za smještaj učenika i studenata, objektima za proizvodnju i promet hrane i predmeta opće upotrebe, objektima za snabdijevanje vodom za piće, bazenima za kupanje i kupalištima, salonima za njegu i uljepšavanje, vaspitno-obrazovnim ustanovama, te objektima i sredstvima javnog saobraćaja. U **čl. 13.-16.** definiraju se pojmovi, izvođači, načini, obaveze, uvjeti, mjesta obavljanja preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i obavezne sistematske deratizacije, kao i obaveza donošenja odgovarajućih provedbenih propisa koji će ovo pobliže odrediti. Definirana je obaveza nadležnih kantonalnih organa i organa lokalne samouprave u provođenju obavezne sistematske deratizacije, od donošenja programa, finansiranja, načina nabavke, organizacije i nadziranja provođenje obavezne sistematske deratizacije.

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, način organiziranja, provođenja i sadržaj programa mjera (teritoriji, učesnici, vrijeme, rokovi, izvor sredstava, evaluacija) definirani su odredbama **čl. 17.-19.** **Članom 20.** određeno je epidemiološko ispitivanje (anketiranje) radi ranog otkrivanja izvora, puteva i načina širenja zarazne bolesti, kao i radi otkrivanja epidemije zarazne bolesti, utvrđivanje uzročnika epidemije zarazne bolesti i sprečavanja i suzbijanja bolesti.

Način postavljanja dijagnoze zarazne bolesti i laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zaraznih bolesti opisano je u **čl. 21.-23.** Kriteriji za definicije slučajeva zaraznih bolesti i standardne operativne procedure vezano za sistem nadzora i odgovora u vezi sa javnozdravstvenom prijetnjom propisuje federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda za javno zdravstvo shodno najnovijim međunarodnim preporukama i aktuelnim naučnim dokazima i podacima. Utvrđuje se i laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemija zaraznih bolesti vrši se u svim slučajevima pojave ili sumnje na pojavu zarazne bolesti, u kojima je utvrđivanje uzročnika zarazne bolesti neophodno za postavljanje dijagnoze, u skladu sa kriterijima definicije slučaja, kao i u slučaju pojave ili opasnosti od pojave epidemije zarazne bolesti. Utvrđeno je da federalni ministar rješenjem određuje u kojim se zdravstvenim ustanovama može obavljati laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjera (verifikacija) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze.

Članom 23. utvrđena je lista uzročnika zaraznih bolesti, kao i obaveza prijavljivanja od strane mikrobiološkog laboratorija koji vrši ispitivanje i svaki slučaj izolacije bakterija neuobičajeno otpornih na antibiotike. Bliže uvjete za vršenje laboratorijskih ispitivanja, načina vođenja podataka o laboratorijskim ispitivanjima, načinu obavještanja i rokove za davanje obavještenja o dobivenim rezultatima propisuje federalni ministar posebnim propisom.

Članom 24. definirano je šta sve podliježe obaveznom prijavljivanju, obaveze, način i rokovi prijavljivanja u skladu sa ovim zakonom (svako oboljenje/smrt od zarazne bolesti iz člana 7. ovog zakona, sumnja na difteriju, epidemijski meningitis, virusne hemoragijske groznice, koleru, kugu, dječju paralizu, plućni antraks i bolest nepoznatog uzroka; svaka epidemija ili

sumnja na epidemiju zarazne bolesti; svako izlučivanje uzročnika trbušnog tifusa, drugih salmonela, šigela, kampilobaktera, Yersinia i lamblije; svako nosilaštvo virusa hepatitisa B i C, HIV-a, uzročnika malarije, svaki ugriz i/ili kontakt s bijesnom životinjom ili životinjom sumnjivom na bjesnoću, svaki slučaj akutne flakcidne paralize; svaka postvakcinalna komplikacija, infekcija unutar zdravstvenih ustanova, rezistencija bakterija na antimikrobne lijekove, laboratorijski utvrđen uzročnik zarazne bolesti i svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zloupotrebu biološkog agensa.). O načinu prijavljivanja bit će doneseni posebni provedbeni propisi (**član 26.**). Utvrđena je obaveza prijavljivanja oboljenja od: bjesnila, bruceloze, antraksa, ehinokokoze, kuge, leptospiroze, Q groznice, salmoneloze, trihineloze, tularemije i drugih zoonoza od strane organa uprave nadležnog za poslove veterinarstva (**član 25.**). Provođenje međunarodnih propisa je obaveza BiH, te je s tim u vezi, **članom 28.** određen način usklađenosti međunarodnih zdravstvenih propisa i preporuka, kao i obaveze zavoda za javno zdravstvo u Federaciji. Federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda, naredbom proglašava epidemiju ili opasnost od epidemije zarazne bolesti od većeg epidemiološkog značaja, te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje, najkasnije u roku od 5 dana od dostavljanja prijedloga, dok kantonalni ministar proglašava epidemiju ili opasnost od epidemije zarazne bolesti od manjeg epidemiološkog značaja (**član 29.**). Istim članom se utvrđuje obaveza planiranja sredstava u federalnom i kantonalnim budžetima za pokrivanje troškova nastalih u slučaju epidemija zaraznih bolesti u zaraženim, odnosno ugroženim područjima, na teritorijama za koje su nadležni.

Prevoz, izolacija, karantena i obavezno liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti su opisane u **čl. 31.-35.** Kao još jedna od posebnih mjera utvrđen je zdravstveni nadzor u cilju sprečavanja zaraznih bolesti, što uključuje epidemiološko ispitivanje, ciljane preglede osoba, uključujući i uzimanje materijala za ciljane laboratorijske analize, te provođenje higijenskih i sanitarnih mjera u bližoj okolini, organizaciju i provođenje navedenog, osobe koje podližu obaveznom zdravstvenom pregledu (**član 37.**), te slučaj opasnosti od širenja zaraznih bolesti (**član 38.**), kao i način izvršenja, rokove, sadržaj ispitivanja za obavezne zdravstvene preglede (**član 39.**).

Imunoprofilaksa i hemoprofilaksa su definirane odredbama **čl. 40.-45.**, što uključuje nositelje provedbe imunoprofilakse i hemoprofilakse, bliže uvjete u pogledu organizacije i način provođenja, oboljenja koja podliježu obaveznoj imunizaciji, slučaj obavezne vanredne imunizacije, zaštitu specifičnim imunoglobulinom (**član 42.**), hemoprofilakasa (**član 43.**). Provođenje plana imunizacije nadležnih zdravstvenih ustanova, zdravstvenih radnika i nadzor utvrđen je **članom 44.**

Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija po epidemiološkim indikacijama, način provedbe, nositelji, obaveznost provođenja i nadzor nad provođenjem uređeni su **čl. 46.-50.** Sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija/infekcija koje se javljaju u zdravstvenim ustanovama, prenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba, kao i informiranje čine druge mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, te su **čl. 51.-53.** definirane obaveze, uvjeti i načini provođenja ovih mjera.

Vanredne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (**čl. 54.-58.**) su determinirane kao epidemiološki nadzor u vanrednim situacijama, mjere u slučaju epidemije većih razmjera, zloupotrebe biološkog agensa ili elementarnih nepogoda i mjere radi sprečavanja unošenja u zemlju, širenja i suzbijanja zaraznih bolesti. Za svaku od mjera utvrđene su obaveze, uvjeti i načini provođenja.

U poglavlju IV. "Nadzor nad provedbom mjera za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti" utvrđeno je da nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavljaju federalni i kantonalni sanitarni inspektori; propisana su ovlaštenja i mjere zbog uklanjanja opasnosti za zdravlje ljudi i život stanovništva (**čl. 59.– 61.**).

U poglavlju V. "Ostale odredbe" članom **62.** utvrđuju se obaveze Federalnog ministarstva zdravstva radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti od interesa za Federaciju. Obaveza osiguranja sredstava od strane Federacije u okviru zaštite stanovništva od kolere,

malariae, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat određena je u **članu 63**. U slučaju izrazito pogoršane epidemiološke situacije utvrđuje se obaveza imenovanja Kriznog štaba (**član 65.**). U okviru zaštite stanovništva od kuge, virusnih hemoragičnih groznica, žute groznice i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Federacija treba da osigurava materijalna sredstva: za vršenje sanitarnog nadzora na granici Federacije i za provođenje mjera u vezi sa vršenjem tog nadzora, za podmirenje troškova karantene za osobe koje su bile u dodiru sa oboljelim ili sa osobama za koja se sumnja da boluju od neke od tih bolesti, za osiguranje potrebnih rezervi vakcine i drugih sredstava za sprečavanje širenja tih bolesti; za imunizaciju stanovništva i za provođenje drugih mjera za suzbijanje tih bolesti (**član 67.**). Posebno treba istaći da zakon predviđa i normu prema kojoj se na prikupljanje, obradu i razmjenu ličnih podataka za potrebe vođenja dokumentacije saglasno ovom zakonu primjenjuju i odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11 i 89/11), te propisa donesenih na osnovu tog zakona (**član 68.**).

Poglavlje VI. „Kaznene odredbe“ (čl. 69.-74.) predviđa novčane kazne, kao i kazne zabrane vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a s ciljem sprečavanja budućeg činenja prekršaja - za zdravstvene ustanove, privredna društva i druge pravne osobe, nositelje privatne prakse, fizičke osobe – obrtnike, doktore medicine ili druge zdravstvene radnike. Predviđene su novčane kazne za fizičke osobe, pod određenim uvjetima (**član 74.**). Visina prekršajnih kazni usklađena je sa Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH", broj 31/06).

U Poglavlju VII. "Prelazne i završne odredbe" utvrđeni su rokovi za donošenje podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona (**član 75.**). Predviđena je obaveza zdravstvenih ustanova, nositelja privatne prakse, kao pravnih i fizičkih osoba, koji su u okviru svoje djelatnosti dužni postupiti u skladu sa ovim zakonom, te usklađivanje poslovanja zdravstvenih ustanova, nositelja privatne prakse, kao pravnih i fizičkih osoba sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (**član 76.**). Nadalje, **čl. 77. i 78.** utvrđen je prestanak važenja propisa koji su ranije uređivali ovu oblast, kao i vrijeme stupanja na snagu ovog zakona.

V. MIŠLJENJA

Saglasno ustavnim nadležnostima, Prednacrt zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti upućen je na mišljenje kantonima, kao i nadležnim tijelima Federacije u skladu sa Poslovníkom o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Pozitivna mišljenja na Prednacrt zakona dostavljena su od strane Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva finansija/finansija. Ured Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije dostavio je Mišljenje broj: 07-02/1-37-265/14 od 28.02.2014.godine na Prednacrt zakona, u kojem su izneseni određeni prijedlozi i sugestije, koje je obrađivač propisa prihvatio, te ugradio u tekst zakona. Također, uz navedeno mišljenje dostavljena je potpisana i ovjerena Izjava o usklađenosti Prednacrt zakona sa propisima Evropske unije, koja se nalazi u prilogu ovom zakonu, zajedno sa pratećim uporednim prikazom.

Pozitivna mišljenja pristigla su i od strane Federalne uprave za inspeksijske poslove i Gender centra Federacije Bosne i Hercegovine. Kada je u pitanju ravnopravnost spolova, a saglasno mišljenju Gender centra Federacije Bosne i Hercegovine, konstatiramo da je Prednacrt zakona usaglašen sa odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH – prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, br. 32/10).

Nadalje, većina kantona pozitivno se izjasnila na predloženi Prednacrt, naglašavajući da tekst zakona predstavlja dobru osnovu koja se može uputiti u daljnju proceduru usvajanja.

Osim navedenog, treba istaći da su određeni komentari, odnosno sugestije pristigle od Ministarstva zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona, Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona i Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i

izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona. Obradivač zakona je razmotrio pristigle komentare, te konstatiramo sljedeće.

Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona predlaže da se u članu 2. tačka p) iza riječi „medicinskih sredstava“ dodaju i riječi: „i pomoćnih ljekovitih sredstava“, te na kraju teksta „pružanje kozmetičkih i sličnih usluga“. Kada su u pitanju pomoćna ljekovita sredstava, ona su obuhvaćena pojmom „medicinska sredstva“ saglasno propisima o lijekovima i medicinskim sredstvima u BiH. S obzirom na to, nije izvršena dopuna navedene tačke. Što se tiče kozmetičkih i sličnih usluga, one su već navedene u istoj tački, i to na način „objekti u kojima se vrši pružanje usluga njege i uljepšavanja lica i tijela i nemedicinskih intervencija kojima je moguće narušavanje integriteta kože“. Isti se komentar odnosi i na prijedlog istaknut za član 12. stav 4. zakona.

Vezano za član 11. stav 1. tačka e) izvršena je predložena korekcija. Nadalje, izvršena je korekcija i člana 48. u skladu sa iznesenim prijedlogom, kao i korekcija člana 52. Također, prihvaćeni su prijedlozi izneseni za član 59. Prednacrt zakona.

Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona predlaže da je članom 52. potrebno propisati i pogreb, iskopavanje i prenos umrlih osoba koje nisu umrle od zaraznih bolesti. Navedeno je obrazloženo time da su česte pojave da porodice traže iskopavanje i premještanje posmrtnih ostataka svojih umrlih ili u ratu nastradalih. Isto tako osobe umrle „prirodnom smrću“ prenose se u druge države, za šta je potrebno imati odobrenje i sprovođnicu. S tim u vezi, treba naglasiti da je izvršena korekcija člana 52. u dijelu koji se odnosi na provedbene propise, tako da se isti sada odnosi na prenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba, te će obuhvatiti kako umrle osobe koje nisu zaražene, tako i umrle zaražene osobe.

Na kraju, isto Ministarstvo ističe da je nejasan dio teksta u članu 60. stav 1. tačka b), koji glasi: „*Inspektor nadzire zakonitost rada pravnih i fizičkih osoba u obavljanju inspekcijskog nadzora*“. S tim u vezi, valja napomenuti da se ovdje govori o kontroli zakonitosti u smislu preventivnog nadzora.

Ministarstvo zdravstva Zeničko-dobojskog kantona prosljedilo je prijedloge Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona. Prijedlozi se odnose na čl. 7, 29. i 30. Naime, Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona smatra da je potrebno proširiti listu zaraznih oboljenja, te skreću pažnju da važeći zakon iz ove oblasti sadrži listu od 84 bolesti, dok je sada Prednactrom predviđeno svega 57 bolesti i stanja. Postavljaju pitanje da li zarazne bolesti, kao što su infektivna mononukleoza, ptičja gripa, varicella i sepsa nisu važne za naše podneblje, zatim šta je sa nazokomijalnim infekcijama, kao i sa antimikrobnom rezistencijom. Ukazano je na činjenicu da, primjerice, Hrvatska ima 82 bolesti ili stanja koja se smatraju zaraznim. U vezi sa Listom bolesti, treba naglasiti da je ista usaglašena sa listom EU i predstavlja optimum prijavljivanja zaraznih bolesti koje su od značaja za međunarodno izvještavanje, ali je proširena i sa određenim posebnostima vezanim za Federaciju BiH (Scabies, npr.), a u članu 8. je objašnjen način proširenja liste zaraznih bolesti, u slučaju da one značajno ugrožavaju zdravlje stanovništva u Federaciji BiH. O listi se dugo diskutiralo tokom izrade zakona, te je odlučeno na način kako se predlaže u članu 7. Također, članom 23. Prednacrt zakona navedeno je i 49 uzročnika bolesti koji se moraju mikrobiološki potvrditi i prijaviti, što u prethodnom Zakonu iz ove oblasti nije bio slučaj. Način prijave bolničkih infekcija bit će propisan posebnim provedbenim propisom, a kako je naznačeno u članu 51. zakona.

Istaknut je i komentar u vezi sa članom 29., a koji se odnosi na proglašavanje epidemije ili opasnosti od epidemije zarazne bolesti od većeg epidemiološkog značaja. S tim u vezi, navedeni Zavod ističe dva prijedloga; prema prvom da se objasni razlika između epidemije većeg i manjeg epidemiološkog značaja, a onda shodno da se regulira da prvu proglašava Federalno ministarstvo zdravstva, a drugu kantonalna ministarstva zdravstva. Alternativno, predlažu da svaku epidemiju proglašava Federalno ministarstvo zdravstva. U obrazloženju svoga stava, Zavod ističe da bi kantonalna ministarstva zdravstva trebala proglašavati epidemije manjeg značaja, kako bi se rasteretilo Federalno ministarstvo zdravstva, odnosno

kako se ovo Ministarstvo ne bi bavilo svakom epidemijom, koje nekad mogu zahvatati manja područja ili tek nekoliko naseljenih mjesta. Ukoliko to nije prihvatljivo, predloženo je da se ne pravi razlika između epidemije većeg i manjeg značaja, već da onda svaku proglašava Federalno ministarstvo zdravstva. Obradivač zakona razmotrio je iznesene prijedloge, te izvršio izmjenu člana 29. prihvatajući prvi prijedlog dostavljen od strane Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona.

Dalje, Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona predlaže dopunu člana 30., koji se odnosi na ciljani zdravstveni odgoj. Isti prijedlog dostavljen je i od strane JU Zavoda za javno zdravstvo Bosansko-podrinjskog kantona. Obradivač zakona prihvatio je prijedloge, te izvršio dopunu člana 30. stavovima 2. i 3., cijeneći da se time bitno poboljšava navedena norma.

Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona dostavilo je pozitivno mišljenje na zakon, uz pretpostavku da se razmotre primjedbe koje je istakao Zavod za javno zdravstvo Bosansko-podrinjskog kantona. Navedeni Zavod predlaže dopunu člana 17. koji definira posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, na način da se utvrđenim mjerama doda i „kontrola mikrobiološke čistoće objekata“. Obradivač zakona je djelomično prihvatio prijedlog uz određene modifikacije, tačnije izvršena je dopuna člana 12. koji se odnosi na opće mjere, jer kontrola mikrobiološke čistoće objekata spada u opće, a ne posebne mjere.

VI. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Federacije BiH.